

U-notat 20/93

GUNNAR SIVERTSEN

**En undersøkelse av sju humanistiske tidsskrifter som
utkommer med støtte fra Norges forskningsråd**

*Arbeiderhistorie, Dugnad, Heimen, Historisk tidsskrift, Norge,
Sjøfartshistorisk årbok og Tradisjon*

Upublisert rapport fra
Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning
til Norges forskningsråd, Kultur og samfunn
1. november 1993

Innhold

1. Innledning	3
2. Faglig profil og redaksjonell arbeidsform	4
Arbeiderhistorie	4
Heimen	4
Historisk tidsskrift	5
Sjøfartshistorisk årbok	5
Forholdet mellom de historiske tidsskriftene	6
Dugnad	7
Norge	7
Tradisjon	8
Forholdet mellom de etnologiske/folkloristiske tidsskriftene	8
3. Utgivelsesstatistikk og økonomiske forhold	10
Omfang og utgivelsesfrekvens: store forskjeller	10
Stofftyper og presentasjonsform varierer	11
Mange forfattere - få gjengangere	11
"Tordenskjolds soldater" - et lite kompani	12
Høy kvinneandel	13
Forfatternes institusjoner: relativt god spredning	13
Distribusjon og økonomi - stordriftsfordeler?	14
Redaksjonenes økonomiske behov	18
Regnskapsføring, støttebeløp og subsidiemodell	18
4. Hovedfunn i ni punkter	21
Forfatterindeks til hovedartikler i tidsskriftene 1990-92	23
Indeks til hovedartikler i tidsskriftene 1990-92	27

1. Innledning

Denne undersøkelsen omfatter sju tidsskrifter innenfor historie, etnologi og folkloristikk som får støtte fra Norges Forskningsråd. Undersøkelsen er utført av Utredningsinstituttet for forskning og høyere utdanning på oppdrag fra Forskningsrådet, og er gjort på grunnlag av ett månedsverk.

Følgende sju tidsskrifter omfattes av undersøkelsen: *Arbeiderhistorie*, *Dugnad*, *Heimen*, *Historisk tidsskrift*, *Norveg*, *Sjøfartshistorisk årbok* og *Tradisjon*.

Mandat

Undersøkelsens mandat er å vurdere tidsskriftenes kommunikasjonsfunksjon i lys av behovet for publiseringskanaler på nasjonalt nivå i fagene. Mandatet omfatter *ikke* en vurdering av det faglige nivå i artiklene som tidsskriftene publiserer. Det legges derimot spesielt vekt på:

- * faglig profil og funksjon, herunder spørsmålet om arbeidsdelingen mellom tidsskriftene innenfor gruppen er hensiktsmessig ut fra kommunikasjonsbehovet i fagene.
- * tidsskriftenes organisatoriske tilknytning til fagene og institusjonene, prosedyrene for oppnevning av redaksjonen, m.v.
- * redaksjonelle prosedyrer, bruk av konsulenter, stofftilgang og refusjon, publiseringstid, etc.
- * forlagsmessige prosedyrer, i den utstrekning dette berører redaksjonens arbeid og tidsskriftenes kommunikasjonsfunksjon
- * redaksjonell inndeling i stofftyper, antall artikler pr. stofftype pr. år
- * hvem som publiserer i tidsskriftene og hvilke fag og institusjoner de representerer
- * hvilke målgrupper tidsskriftene når, med utgangspunkt i abonnementsregistre

Mandatet viste seg noe ambisiøst i forhold til tidsrammen. Punktet om "målgrupper" (analyse av abonnementsregistre) ble for tidkrevende til å ta med. De øvrige punkter er stort sett dekket, men enkelte kunne vært undersøkt mer inngående.

Metoder

- * Redaktører eller redaksjonsmedlemmer i tidsskriftene er intervjuet. Det samme gjelder representanter for to forlag som utgir fire av tidsskriftene.
- * Vi har opparbeidet og analysert statistikk over stofftyper, stoffmengde og forfattere i alle hefter som utkom 1990-92.
- * Vi har analysert bibliografisk informasjon om artikler som ble publisert 1990-92, og som kunne hentes fra CD-ROM versjonen av *Nasjonalbibliografiske data 1962-92 - Tidsskriftsartikler*.
- * Vi har gjennomgått regnskap og budsjetter for regnskapsperioden 1990-92.

2. Faglig profil og redaksjonell arbeidsform

Dette kapitlet er hovedsakelig basert på intervjuer med redaksjonene. Først omtales de fire historiske tidsskriftene. Deretter drøftes forholdet mellom dem i et eget punkt. De tre tidsskriftene i etnologi og folkloristikk behandles på tilsvarende måte deretter.

Arbeiderhistorie

har undertittelen "Årbok for Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek", og presenterer seg altså ikke som "tidsskrift". Publikasjonen og redaksjonen er fast tilknyttet utgiverinstitusjonen, som også ivaretar de forlagsmessige funksjoner.

Utgiveren regner årboken som et nasjonalt ansvar, i likhet med institusjonens øvrige virksomhet. Det nasjonale ansvar understrekes ved at redaksjonen (som ikke oppnevnes formelt, men består av historikerne ved Arkivet) redigerer årboken i samarbeid med et redaksjonsråd av spesialister innenfor fagfeltet fra andre institusjoner. Redaksjonsrådet trer sammen en gang årlig, evaluerer forrige utgivelse og planlegger neste, som baseres på tema og bestilte bidrag ut fra kjennskap til aktuell forskning. Det er vanlig å innhente ett eller to bidrag pr. år fra fagmiljøer utenfor Norge.

Det hender at det kommer inn bidrag som ikke er bestilt, og det er vesentlig blant disse bidrag det forekommer refusjon enkelte ganger.

Innkomne manus bearbeides grundig av redaksjonen, som legger stor vekt på språk, presentasjonsform og illustrering av artiklene, i tillegg til faglig nivå. Dette ses i sammenheng med årbokens siktemål, som er å være bindeledd mellom akademisk forskning og en bredere interesse for arbeiderhistorie, ikke minst innad i arbeiderbevegelsen.

Heimen

presenterer seg i undertitler som "organ for Landslaget for lokalhistorie" og som et "vitenskapelig tidsskrift for lokal og regional historie". Tidsskriftet har de siste 20 år vært redigert ved Historisk institutt, Universitetet i Trondheim, hvor også landslagets sekretariat for tiden er. Men denne tilknytningen er ikke fast. Et skifte av redaksjonsadresse til Distriktshøgskolen i Volda er ventet i 1995.

Den faglige redaksjon består av tre av instituttets historikere, som arbeider uten honorar. Det praktiske redaksjonsarbeid i tidsskriftet, inklusive alle forlagsfunksjoner, ivaretas av redaksjonssekretæren, som har arbeidsplass ved instituttet, men som honoreres på halv tid av over tidsskriftets budsjett og på halv tid som sekretariatleder for Landslaget. Tidsskriftet har ikke vurdert ny forlagsforbindelse, etter at det noen år tilbake sa opp avtalen med Universitetsforlaget.

Selv om tidsskriftet betegnes som vitenskapelig, og det er et redaksjonelt krav til manuskriptene at de holder faglige mål, legges det vekt på at artiklene i presentasjonsformen skal imøtekomme en bredere lokalhistorisk interesse utenfor academia. Det legges dessuten vekt på illustrering av artiklene, og på

annet redaksjonelt stoff enn fagartikler: omtale av ny lokalhistorisk litteratur, debatt og informasjon.

Det har tidligere år vært debatt i tidsskriftet om profilen - vekten på vitenskapelighet kontra amatørhistorisk interesse - men debatten har langt på vei lagt seg. Det kan i den forbindelse nevnes at tidsskriftet ikke fungerer som medlemsblad for Landslaget, men er basert på individuelle abonnement. Medlemsbladet heter "Lokalhistorisk Magasin".

Redaksjonsformen er basert på både inviterte og innsendte bidrag, med vekt på de inviterte. Tidsskriftet har de siste år hatt god stofftilgang - dette har det vært noe problemer med tidligere. Manuskripter refuseres bare i enkelttilfeller, og da på faglig grunnlag. Manuskriptene vurderes av redaksjonen, uten eksterne konsulenter.

Historisk tidsskrift

utgis av Den norske historiske forening, og betegnes av redaksjonen som et rent vitenskapelig tidsskrift. Siktemålet er å publisere artikler av høy kvalitet og av interesse for alle som arbeider i fagfeltet som helhet, forskere ved universitetene, historikere i arbeid ved andre institusjoner, og hovedfagsutdannede i skoleverket.

Redaksjonen oppnevnes formelt av foreningen og ambulerer i praksis mellom landets universitetsinstitutter for historie. For tiden består redaksjonen av fire ansatte ved Historisk institutt, Universitetet i Trondheim. Ved instituttet arbeider også tidsskriftets redaksjonssekretær på honorarbasis. Alle forlagsfunksjoner ivaretas av Universitetsforlaget.

Faglige originalartikler dominerer i tidsskriftets innhold. Hovedparten av disse er innsendt, og ikke bestilt av redaksjonen. Av og til temaredeggeres heftene, og da er artiklene bestilt. Anslagsvis hvert femte manuskript refuseres på faglig grunnlag. Omtrent en tredjedel av manuskriptene sendes til eksterne konsulenter, av og til i utlandet, for vurdering (et "uformelt referee-system", i følge redaksjonen). Redaksjonsmedlemmene samarbeider om vurderingen av de øvrige.

Manuskripttilgangen er god. I øyeblikket er hvert hefte fullt et halvt år før det kan gå i trykken. Fleksibilitet i forbindelse med sidetallsutvidelser har vært viktig for tidsskriftet, både for å bringe ned ventetiden, og for å realisere temahefter.

Ved siden av fagartiklene, legger tidsskriftet vekt på å bringe bokanmeldelser i det lange format og bokomtaler i det korte format, samt faglig debatt og informasjonsstoff. Disputasinnlegg, som tidligere ble publisert in extenso, må nå nedkortes og redigeres, på grunn av den økende doktorgradshyppigheten.

Sjøfarthistorisk årbok

med undertittelen "Norwegian yearbook of maritime history" utgis av Foreningen "Bergen Sjøfartsmuseum", som også eier og driver museet. Som undertittelen sier, ønsker man å ta et nasjonalt ansvar med utgivelsen, og det

skjer ved at man mer enn i andre publikasjoner fra feltet gir årboken en forskningsprofil.

Det legges vekt på at årboken er åpen for større arbeider som ikke får plass i vanlige fagtidsskrifter, f.eks. utdrag av hovedoppgaver eller fra større prosjekter knyttet til "Handelsflåten i krig". Både på forfatter- og lesersiden søker man å ha god kontakt med utlandet, og artikler på internasjonale språk forekommer. For å imøtekomme populærvitenskapelig interesse benyttes stor grad av illustrering.

Redaksjonen vil i prinsippet alltid være oppnevnt innen Bergen Sjøfartsmuseum, og består normalt av to eller tre medlemmer, som samtidig er institusjonens faglige ledelse. Alt redaksjonelt rutinearbeid og forlagsfunksjonene er lagt innenfor institusjonen.

Manuskriptene er både innsendte og inviterte. Den faglige vurdering foregår innen redaksjonen, i enkelttilfeller spørres det om råd utenfra. I et typisk år refuseres ett eller to manuskripter ut fra en faglig vurdering eller med tanke på presentasjonsformen.

Forholdet mellom de fire historiske tidsskriftene

I intervjuene har redaksjonene for de fire historiske tidsskriftene pekt på tre hovedskiller, som gjør at tidsskriftene atskiller seg fra og supplerer hverandre.

Det ene hovedskillet går mellom det *generelle* **Historisk tidsskrift** og de mer *spesialiserte*: **Arbeiderhistorie**, **Heimen** (lokalhistorie) og **Sjøfartshistorisk årbok**. Mye av det som publiseres i de spesialiserte tidsskriftene vil ikke kunne publiseres i **Historisk tidsskrift**, på grunn av format (artikkellengde og illustrasjonsgrad), genre (debatt, informasjon) eller interesse (her vil **Historisk tidsskrift** stille krav om interesse for faget som helhet).

Det er også et skille i redaksjonell arbeidsform, da de spesialiserte tidsskriftene er mer redaksjonelt initierende på sitt felt enn det **Historisk tidsskrift** kan være. Mange av bidragene ville ikke sett dagens lys, om det generelle tidsskriftet var eneste kanal.

Det tredje skillet går mellom det *rent vitenskapelige* **Historisk tidsskrift** på den ene siden og tre publikasjoner som, samtidig med at et faglig nivå opprettholdes, også vil imøtekomme en *populærvitenskapelig og amatørhistorisk interesse* på sine felt. Tidsskriftene, og de enkelte artikler, får dermed en annen presentasjonsform, og hver sin spesielle lesergruppe utenom fellesnevneren faghistorikere.

Hertil kommer at de tre spesialiserte tidsskriftene på sin side klart skiller seg fra hverandre emnemessig.

Etter vår *vurdering* er sammenslåing av tidsskriftene vanskelig å tenke seg. Historiefaget er stort, publiseringsbehovet er langt større enn det **Historisk tidsskrift** kan dekke, og spesialiseringen er reell, også på et organisatorisk nivå. Spørsmålet fra Forskningsrådets synspunkt blir snarere hvor langt man vil støtte tidsskriftspubliseringsen i historiefaget langs to dimensjoner:

For det første har spesialtidsskriftene populariserende og organisatoriske funksjoner, i tillegg til de faglige. Vektlegges kun de faglige funksjoner ved tildeling av støtte, kan dette virke innsnevrende på tidsskriftenes funksjoner. På

den annen side bør det være mindre behov for Forskningsrådsstøtte i tidsskrifter med en særskilt organisatorisk eller institusjonell basis, og som har tilleggsmarked utenfor akademien.

For det andre vil det være spørsmål om hvor mange, og hvor små, spesialfelt som skal dekkes. Man kan også tenke seg Forskningsrådsstøttede tidsskrifter i f.eks. teknologihistorie, kvinnehistorie, politisk historie eller middelalderhistorie.

Dugnad

ble startet av studenter i etnologi ved Universitetet i Oslo i 1975, og hadde de første år støtte fra Studentsamskipnaden i Oslo. "Vi så på årsskriftet **Norveg** som et publiseringsorgan for de etablerte etnologene, mens **Dugnad** skulle være en publiseringskanal også for studenter", skriver Liv Hilde Boe om tidsskriftet i *Dugnad* 1/90.

I 1983 fikk **Dugnad** undertittelen "Tidsskrift for etnologi". Omtrent samtidig sløyfet man en fast anførsel om at "Redaksjonen arbeider kollektivt". Redaksjonsmedlemmene, som nå også bestod av magistere, ble redusert til seks. En hovedredaktør ble oppnevnt for tre år om gangen. Tidsskriftet fikk NAVF-støtte og profesjonell forlagsforbindelse hos Novus forlag, og hovedartiklene ble lagt opp til mer formelle standarder, bl.a. med sammendrag på engelsk.

Bevart er likevel et redaksjonelt rom for uformell faglig informasjon, debatt og selvrefleksjon, og for artikler i essay-form. "Dugnad" som redaksjonell arbeidsform har også fortsatt: Det meste av stoffet er bestilt (ofte etter foredrag) og aktivt bearbeidet og illustrert i samarbeid med forfatterne. Artiklene skal holde faglig mål, men også kunne ha interesse utenfor ekspertisen. Redaksjonen ønsker å plassere tidsskriftet i en humanistisk formidlingsrolle.

Dugnad har tidvis problemer både med arbeidskapasitet og stoffmangel, noe som i følge redaksjonen kan gi ujevn kvalitet. Tidsskriftet har behov for en redaksjonssekretær-funksjon.

Norveg

med undertitlene "Tidsskrift for folkelivsgransking" og "Journal of Norwegian Ethnology" har gjennom 35 årganger hatt fast redaksjonell tilknytning til det etnologiske fagmiljøet i Oslo, hvor det faste vitenskapelige personalet utgjør redaksjonen, med en eller to hovedansvarlige for hvert nytt årlige hefte. **Norveg** utgis av Universitetsforlaget, men avtalen er nylig sagt opp, bl.a. for å muliggjøre en eventuell sammenslåing med **Dugnad**.

Innholdet i **Norveg** er primært hovedartikler. Oftest er hovedtyngden samlet omkring årsskriftets tema. Redaksjonen bestiller vanligvis artiklene, som gjerne er bearbejdede foredrag, men en del stoff kommer inn uten invitasjon. Manuskripter vurderes i samarbeid mellom redaksjonsmedlemmene. I enkelte tilfeller refuseres artikler. Stoffmangel var tidligere av og til et problem, men er det ikke lenger.

Norvegs 33. årgang (1990) var et temahefte om "Norsk etnologi 50 år". Sett fra dagens synspunkt, er hverken faget eller **Norveg** så mye eldre enn den neste

forskergenerasjonens **Dugnad**, og de siste heftene av **Norveg** bærer ikke mindre preg av bredde i forfatterrekruttering, emnevalg og stil. Også i **Norveg** vektlegges illustrering og formidlingsfunksjon.

Tradisjon

med undertittelen "Tidsskrift for folkeminnevitenskap" har hatt samme redaktør ved Etno-folkloristisk institutt ved Universitetet i Bergen siden starten i 1970. Institusjonstilknytningen er ikke formell - tidsskriftets redaktør kan i prinsippet oppnevnes ved andre institusjoner. Med tidsskriftets redaksjonsutvalg tilstrebes nasjonal og nordisk kontaktflate. Artikler fra andre nordiske land tas inn jevnlig, fordi tidsskriftet er det eneste i Norden som er spesielt profilert mot forskning i samtidstradisjon. **Tradisjon** utgis av Universitetsforlaget, men avtalen er nylig sagt opp, og det forhandles med nye mulige utgivere.

Temaredegning er den primære redaksjonelle arbeidsform. Artiklene er oftest bestilt. Refusjon forekommer i enkelte tilfeller. Manuskriptene vurderes av to eller tre redaksjonsmedlemmer, og bearbeides aktivt i samarbeid med forfatterne. Ved siden av faglig nivå er presentasjonsform, også bruk av illustrasjoner, viktig. Det er et redaksjonelt prinsipp at den primære publisering av original forskning og formidlingen for allmennheten skal kombineres i artiklene. **Tradisjon** har forøvrig relativt mange bokomtaler, både i det lange og korte format.

Forholdet mellom de etnologiske/folkloristiske tidsskriftene

Forholdet mellom **Dugnad**, **Norveg** og **Tradisjon** er for tiden under diskusjon i fagmiljøene og Nasjonalt fagråd for etnologi. Det sannsynlige resultatet blir at **Dugnad** og **Norveg** går sammen fra og med 1995, mens **Tradisjon** foretar en redaksjonell og forlagsmessig reorganisering fra og med 1994.

Hvis **Dugnad** og **Norveg** går sammen, forventer redaksjonene at dette vil bidra til bredere dekning av publiseringen på nasjonalt nivå i etnologi. Dette vil få sitt uttrykk i redaksjonsrådets sammensetning. Man forventer også å kunne få bedre stofftilgang i forhold til omfanget. Temaredegning vil fortsatt bli en vesentlig arbeidsform. Det uttrykkes ønske om å innføre konsulentbehandling av manuskriptene. Det nye tidsskriftet vil eventuelt bli et kvartalstidsskrift (**Dugnad** har reelt kommet tre ganger i året).

Tradisjon beholdes som et tidsskrift særskilt profilert mot folkloristikk. Som et redaksjonsmedlem i **Norveg** uttrykker det: "Vi får ett folkloristisk og ett etnologisk tidsskrift - **Norveg** deles i to." Sammenslåingen av de to andre har altså også konsekvenser for **Tradisjon**. **Tradisjon** vil utkomme på nytt forlag, antakelig med en økning fra ett til to hefter i året. Redaksjonsutvalget blir utvidet med to ansatte ved Avdeling for folkloristikk ved Universitetet i Oslo.

Etter vår *vurdering* er sammenslåingen av **Norveg** og **Dugnad** godt begrunnet. Hvis vi bruker samme kriterier som for de historiske tidsskriftene: ulik kommunikasjonsfunksjon eller ulik spesialisering, så blir det vanskelig å skille **Dugnad** og **Norveg** ut fra slike kriterier. De tilhører samme fag og realiserer

samme formål. Tidsskriftene har riktignok noe ulik redaksjonell arbeidsform og stil, men det er også klare likhetstrekk i hvordan og hvor de skaffer manuskriptene, etter hvilke kriterier de vurderes og måten de presenteres på. Tidsskriftene redigeres i samme fagmiljø, og har antakelig i stor grad overlappende nedslagsfelt. Ingen av tidsskriftene har for mye stoff - tvert i mot har redaksjonene erfaringer med stoffmangel.

Hvorvidt **Tradisjon** også skulle vært med i sammenslåingen, synes vi det er vanskelig å vurdere. Vi observerer at **Tradisjon** ikke skiller seg mye fra de to andre i kommunikasjonsfunksjon og redaksjonell arbeidsform. Skillet må eventuelt begrunnes faglig, noe vi ikke har kompetanse til. Men vi kan påpeke at hvis forankringen i to ulike fagmiljøer - Oslo og Bergen - hittil har medført et skille, så er dette mindre aktuelt nå, med de redaksjonelle reorganiseringer som planlegges. Hvis fagmiljøet anbefaler å opprettholde to tidsskrifter på grunnlag av en faglig differensiering, så kan man si at argumentet er styrket med en bredere nasjonal forankring for begge tidsskrifter.

Fagmiljøet selv begrunner skillet med en *faglig differensiering* mellom etnologi og folkloristikk. Spesielt pekes det på at folkloristikk er et lite forskningsområde sammenlignet med etnologi, og at **Tradisjon** trengs som pådriver i en utvikling av fagfeltet, som ellers ville miste synlighet om det ble innlemmet i et tidsskrift dominert av etnologi.

3. Utgivelsesstatistikk og økonomiske forhold

Opplysningene som dette kapitlet er basert på, stammer i hovedsak fra våre egne analyser av tidsskriftenes innhold og forfattere i årgangene 1990-92, og av regnskapene som ble ført for samme periode. Når vi i det følgende oppgir antall pr. år (artikler, sider, støttebeløp, osv.), dreier det seg om beregnede gjennomsnitt for tre-årsperioden.

Omfang og utgivelsesfrekvens: store forskjeller

De sju tidsskriftene samlet utkommer med nærmere 2 000 sider og vel 200 artikler pr. år, inkludert bokomtaler - se *tabell 1*.

I sidetall er **Historisk tidsskrift** størst med vel 600 sider pr. år, og **Tradisjon** minst med 126 sider pr. år. De fem øvrige publiserer mellom 200 og 300 sider pr. år.

Heimen og **Historisk tidsskrift** publiserer omkring 60 bidrag pr. år - i **Heimen** er to tredjedeler av bidragene bokomtaler. Forøvrig varierer antall bidrag pr. år mellom fem i **Sjøfartshistorisk årbok** (særlig lavt her, fordi to meget lange artikler har forekommet 1990-92) og 25 i **Dugnad**.

Fire av tidsskriftene utkommer en gang årlig (gjelder fram til 1992). To av disse - **Sjøfartshistorisk årbok** og **Arbeiderhistorie** - presenterer seg som årbøker, mens **Norveg** og **Tradisjon** presenterer seg som tidsskrifter.

Dugnad utkommer formelt med fire hefter i året, men to av dem er alltid et

Tabell 1. Utgivelsesfrekvens, omfang, stofftyper og artikkellengde. Gjennomsnittstall pr. år i 1990-92.

	Arbeid	Dugnad	Heimen	Hist T	Norveg	Sjøfart	Tradisj	Samlet
Hefter *	1	3	4	4	1	1	1	15
Sider	236	254	265	602	233	260	126	1977
Artikler	13	16	22	32	16	5	10	115
Bokomtaler	0	8	41	26	0	0	14	89
Sum bidrag	13	25	62	58	16	5	23	203
Sidetallsdisponering (% av sidetall)								
Artikler	88%	75%	57%	73%	87%	86%	76%	77%
Bokomtaler	0%	6%	25%	16%	0%	0%	10%	10%
Annet stoff	12%	18%	18%	11%	13%	14%	14%	14%
Artikler - teknisk presentasjonsform								
Tegntetthet **	0,75	0,93	1,43	0,97	1,01	0,83	1,08	1,00
Illustrasjoner ***	18%	16%	14%	3%	12%	20%	13%	12%
Artikkellengde ****	9,6	9,1	8,6	12,9	11,0	27,7	9,3	11,6

* **Dugnad** har formelt fire hefter pr. år, men to er alltid dobbeltheft.

** Antall tegn pr. side omregnet til en faktor hvor gjennomsnitt for alle sju er lik 1,00.

*** Prosentandel av spalteplassen som illustrasjonene opptar.

**** Fraregnet illustrasjoner og justert for tegntetthet.

dobbelthefte. **Heimen** og **Historisk tidsskrift** utkommer kvartalsvis.

Disse nøkterne tallene innebærer en meget stor variasjonsbredde - "tidsskrift" er en problematisk fellesnevner, når de sju betraktes i sammenheng og man ser det hele fra et redaksjonelt synspunkt. **Historisk tidsskrift** og **Heimen** er store tidsskrifter i humanistisk målestokk, både ut fra utgivelseshyppighet og artikkelmengde. I **Heimen** "skjules" størrelsen av et relativt lite sidetall - de mange artiklene trykkes med høy tegntetthet. Det motsatte gjelder for de to årbøkene, som har en romslig typografi.

Stofftyper og presentasjonsform varierer

Ut fra måten artiklene presenteres på, er tidsskriftene heller ikke direkte sammenlignbare. Særlig i **Arbeiderhistorie** og **Sjøfartshistorisk årbok** legger redaksjonen mye arbeid ned i illustrering av artiklene. Det samme gjelder i noen grad også for **Dugnad**, **Heimen**, **Norveg** og **Tradisjon**.

I **Heimen** er mye plass viet bokomtaler, men slike trykkes også i **Dugnad**, **Historisk tidsskrift** og **Tradisjon**. Redigering av artikler omkring temaer er et fast innslag i **Arbeiderhistorie**, men forekommer også ofte i **Dugnad**, **Norveg** og **Tradisjon**. Forøvrig er bredden i stofftyper størst, og redaksjonens "hånd" mest synlig, i de tre tidsskriftene som utkommer oftest: **Dugnad**, **Heimen** og **Historisk tidsskrift** (tabell 2).

Mange forfattere - få gjengangere

I *Nasjonalbiografiske data* (CD ROM-versjonen) registreres som regel ikke bokomtaler. Vår undersøkelse av hvem som har publisert i tidsskriftene, må derfor begrenses til hovedartiklene.

Totalt er det registrert 348 artikler i tidsskriftene i *Nasjonalbiografiske data* 1990-92. (Da har vi supplert med egne registreringer fra enkelte seint utkomne hefter.)

Tabell 2. Redaksjonelt stoff.

	Arbeid	Dugnad	Heimen	Hist T	Norveg	Sjøfart	Tradisj
Temaer	Fast	Ofte	Iblant	Iblant	Ofte	Iblant	Ofte
Redaksjonelt forord	-	Iblant	Ofte	Iblant	Ofte	Ofte	Ofte
Debattartikler	-	Iblant	Ofte	Iblant	-	-	-
Disputasinnlegg	-	-	-	Ofte	Iblant	-	-
Bokomtaler	-	Ofte	Fast	Ofte	-	-	Fast
Bibliografiske artikler	Iblant	Iblant	Ofte	Iblant	-	Ofte	Iblant
Personalialia	-	-	Iblant	-	Iblant	-	Iblant
Forenings/- institusjonsstoff	Fast	Iblant	Fast	Iblant	-	Fast	-
Informasjon	Fast	Iblant	Fast	Ofte	Ofte	Fast	-
Forfatteropplysninger	Fast	Fast	Fast	Fast	-	Ofte	Fast
Summary	-	Fast	-	Fast	Ofte	Fast	Fast

Disse artiklene er publisert av 266 ulike forfattere. Blant disse har 53 forfattere publisert to eller flere artikler i treårs-perioden. De langt fleste av forfatterne har bidratt bare en gang, noe som viser en relativt bred rekruttering av forfattere fra tidsskriftenes side.

Som vedlegg på side 23 finnes en *Forfatterindeks*, som i alfabetisk ordning viser hvem som har publisert i de sju tidsskriftene, og eventuelt hvor mange artikler de er representert med.

"Tordenskjolds soldater" - et lite kompani

Blant de 53 forfatterne med to eller flere artikler, er det 25 som har publisert disse artiklene i mer enn ett av de sju tidsskriftene. Vi viser forfatternavnene og hvilke tidsskrifter det gjelder i tabell 3. Denne tabellen kan gi indikasjon på hvilke tidsskrifter som i faglig profil står hverandre nær. Det er imidlertid viktig å merke seg at disse "Tordenskjolds soldater" bare utgjør en tiendedel av alle som har publisert i de sju tidsskriftene i perioden.

Tabell 3. Forfattere med artikler i flere enn ett tidsskrift. Bokomtaler er ikke inkludert.

Alver, Bente Gullveig	Heimen, Norge, Tradisjon
Barr, Susan	Dugnad, Norge
Bjørnhaug, Inger	Arbeiderhistorie, Historisk tidsskrift
Boe, Liv Hilde	Dugnad, Norge
Eike, Christine	Heimen, Norge
Eriksen, Anne	Heimen, Historisk tidsskrift, Norge, Tradisjon
Grimstad, Ingun	Dugnad, Heimen
Hagemann, Gro	Arbeiderhistorie, Historisk tidsskrift
Høgsæt, Ragnhild	Heimen, Historisk tidsskrift
Kaldal, Ingar	Arbeiderhistorie, Heimen
Kjeldstadli, Knut	Dugnad, Heimen, Historisk tidsskrift
Nedkvitne, Arnved	Heimen, Historisk tidsskrift
Nordvik, Helge Wallum	Historisk tidsskrift, Sjøfartshistorisk årbok
Olstad, Finn	Arbeiderhistorie, Historisk tidsskrift
Pedersen, Ragnar	Dugnad, Norge
Pharo, Helge Øystein	Arbeiderhistorie, Historisk tidsskrift
Rogan, Bjarne	Dugnad, Norge
Sandnes, Jørn	Heimen, Historisk tidsskrift
Schrumpf, Ellen	Arbeiderhistorie, Historisk tidsskrift
Sogner, Sølvi	Heimen, Historisk tidsskrift
Swensen, Grete	Dugnad, Norge
Telste, Kari	Dugnad, Historisk tidsskrift
Thorsen, Liv Emma	Dugnad, Norge
Tranberg, Anna	Heimen, Historisk tidsskrift
Winge, Harald	Dugnad, Heimen

Høy kvinneandel

Blant de 53 forfatterne som har publisert to eller flere artikler i de sju tidsskriftene 1990-92, observerte vi at nær halvparten var *kvinner*. Vi gjennomgikk derfor samtlige 348 artikler i tidsskriftene, og fant at *39 prosent* var publisert av kvinner. Denne andelen er overraskende høy på følgende bakgrunn: Andre tall som er tilgjengelige ved Utredningsinstituttet viser at i humaniora er 22 prosent av det fast ansatte vitenskapelige personalet ved universitetene kvinner, og at kvinnene i perioden 1989-91 sto for *16 prosent* av dette personalets publikasjonsmengde.

De to prosentandelene er ikke direkte sammenlignbare, fordi bare vel en tredjedel av artiklene i de sju tidsskriftene er publisert av forfattere ved universitetene (*tabell 4*). Men muligens indikerer forskjellen mellom prosentandelene at *tidsskriftsartikkelen* som faglig publikasjonsform har høyere preferanse blant kvinner. Det kan også være at *tidsskriftene* nå gir forvarsler om generasjonsbetingede endringer i publiseringsmønsteret, siden vi vet at det er flere kvinner blant de unge enn blant de eldre i fagmiljøene. Men alt dette er spekulasjoner.

Forfatterens institusjoner: relativt god spredning

Opplysninger om institusjonsadressene til artiklenes forfattere har vi hentet fra de trykte heftene, men ellers materialet i det følgende de samme 348 artiklene som er registrert i Nasjonalbibliografiske data. (**Norge** trykker ikke forfatteropplysninger, så her har vi måttet søke i andre kilder ut fra forfatternavn.)

Tabell 4 viser en prosentfordeling av artiklene 1990-92 med henblikk på forfatterens institusjonsadresser. For alle sju tidsskrifter samlet er prosent-

Tabell 4. Forfatterens institusjonsadresse. Artikler (ikke bokomtaler) i hvert tidsskrift 1990-92 er gruppert etter institusjonsadresse og prosentfordelt.

	Antall	Arbeid Dugnad		Heimen	Hist T	Norveg	Sjøfart	Tradisj	Samlet
		40	50	66	96	49	17	30	348
Univ. Oslo	71	10%	46%	6%	18%	35%	0%	20%	20%
Univ. Bergen	16	0%	4%	3%	7%	2%	6%	10%	5%
Univ. Trondheim	20	0%	0%	15%	8%	4%	0%	0%	6%
Univ. Tromsø	13	3%	0%	6%	7%	0%	0%	3%	4%
Andre utd.inst. *	34	13%	2%	15%	14%	2%	18%	3%	10%
Andre forskn.inst. *	93	45%	30%	30%	24%	20%	29%	7%	27%
Utlandet	58	10%	2%	8%	19%	18%	35%	50%	17%
Andre/ ukjent	43	20%	16%	17%	3%	18%	12%	7%	12%
Sum	348	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* Andre utdanningsinstitusjoner er i det vesentlige høyskoler og videregående skoler. Andre forskningsinstitusjoner er i det vesentlige museer, arkiver og forskningsinstitutter utenfor universitets- og høyskolesektoren.

fordelingen slik (i alt 348 artikler): 20 prosent er fra Universitetet i Oslo og de neste 15 prosent omtrent likt fordelt mellom de tre andre universitetene - sammenlagt er vel en tredjedel av artiklene fra universitetene. Nok en god tredjedel kommer fra faginstitusjoner utenfor universitetene: 27 prosent fra museer, arkiver og forskningsinstitutter, og 10 prosent fra høyskoler og videregående skoler. Fra utlandet (stort sett Norden) kommer 17 prosent, mens 12 prosent er av forfattere som oppgir hjemmeadresse eller hvor opplysningen om adresse mangler.

Samlet sett gir dette et inntrykk av at fagmiljøene i og utenfor universitetene bevarer et fagfellesskap i tidsskriftene. Ingen av tidsskriftene preges sterkt av universitetsforskere. Dette er kanskje likevel ikke oppsiktsvekkende, siden nettopp de fagene tidsskriftene representerer har mye av sin virksomhet knyttet til museer og arkiver.

Den relativt høye andelen på 17 prosent utenlandske artikler i disse nasjonale tidsskriftene skyldes to forhold: Det ene er, i følge redaksjonene, at tidsskriftene ikke utelukker slike bidrag, men tvert i mot ønsker dem velkommen eller arbeider aktivt for å få dem (**Arbeiderhistorie**, **Sjøfartshistorisk årbok**, **Tradisjon**). Det andre er at når tidsskriftene trykker disputasinnlegg, kommer det nordiske innslag automatisk inn.

Tabell 4 viser også særskilte prosentfordelinger for det enkelte tidsskrift. For de minste tidsskriftene er fordelingene basert på små antall, så man skal være forsiktig med å trekke konklusjoner. Et eksempel er **Tradisjon**, hvor 50 prosent av artiklene er utenlandske, først og fremst fordi årgang 1990 var et temaredigert hefte med nordiske studier av barnekultur. Den redaksjonelle politikk i **Tradisjon** begrenser ellers utenlandske bidrag til en eller to artikler pr. hefte.

Med unntak av **Historisk tidsskrift**, kanskje også av **Heimen** og **Tradisjon**, viser *tabell 4* en viss tendens til høyere andeler av artiklene fra redaksjonens nærmeste fagmiljø. De to årbøkene utkommer f.eks. ved "andre forskningsinstitusjoner" og har relativt få artikler fra universitetene. **Dugnad** og **Norveg** har relativt mange artikler fra Universitetet i Oslo (og Norsk Folkemuseum). Denne tendensen er imidlertid ikke større enn at den også kan forklares med at fagfeltene i seg selv har geografiske og institusjonelle tyngdepunkt. På feltet arbeiderhistorie er f.eks. Arbeiderbevegelsens arkiv i Oslo den sentrale institusjon på nasjonalt nivå.

Hovedinntrykket vi får er altså en relativt god geografisk og institusjonell spredning som viser at tidsskriftene tar et nasjonalt ansvar på sitt felt. Men situasjonen kan forbedres (og vil nå sannsynligvis forbedres) for det etnologiske tidsskriftene.

Distribusjon og økonomi - stordriftsfordeler?

Vi har konsentrert de økonomiske hovedtall for tidsskriftene i *tabell 5*, som er basert på regnskapene for 1990-92 med gjennomsnittstall pr. år.

Hovedinntrykket etter intervjuer og en gjennomgang av regnskapstall er at samtlige tidsskrifter har relativt *god kostnadskontroll*, og at det er lite rom for ytterligere effektivisering av relativt sparsomme økonomiske ressurser i samtlige tidsskrifter. De redaksjonelle kostnader er lave, og produksjonskostnadene kontrolleres i samtlige tidsskrifter med årlige trykkerianbud.

Vi er for tiden inne i en periode, hvor vi kan vente *lite økning i salgsinntektene*. Samtlige tidsskrifter rapporterer om en svak nedgang i abonnementstall fra år til år, og forleggerne forteller at dette er en generell trend for fagtidsskrifter, også utenfor humaniora.

I sum innebærer kostnadskontrollen og markedstendensen at det ikke kan forventes vesentlige reduksjoner i den samlede støtten til tidsskriftene i nærmeste framtid. Enkelte merknader vi gir på detaljnivå i det følgende vil heller ikke kunne endre dette hovedbildet.

Enkelte av tidsskriftene har gjort lite for å markedsføre tidsskriftene. **Sjøfartshistorisk årbok** kan eksempelvis gjøre mer for å øke salget av ordinære abonnement til institusjoner. Tre av tidsskriftene har imidlertid hatt relativt aktiv

Tabell 5. Økonomiske hovedtall. Gjennomsnitt pr. år, basert på regnskapene 1990-92.

	Arbeid	Dugnad	Heimen	Hist T	Norveg	Sjøfart	Tradisj
Opplag	1000	780	1500	1500	830	1100	700
Bet. abonnenter **	700	425	1082	1083	287	40	345
Abonnementspris	150,-	195,-	184,-	357,-	251,-	75,-	200,-
Trykksider	236	254	265	602	233	260	126
Omsetning (1000 kr)	172,7	156,4	268,4	512,1	142,5	186,5	115,0
Inntektsfordeling (%)							
Salg	61%	64%	83%	79%	59%	13%	64%
Forskningsrådet	36%	36%	12%	21%	41%	21%	36%
Annen støtte	3%	0%	5%	0%	0%	66%	0%
Utgiftsfordeling (%)							
Prod./distr.	63%	55%	46%	49%	44%	64%	44%
Forlag *	13%	41%	8%	45%	55%	1%	55%
Redaksjon *	24%	4%	46%	6%	1%	35%	1%
Forskningsrådsstøtten (kronebeløp)							
Pr. abonnent **	89,-	132,-	31,-	98,-	205,-	1000,-	120,-
Pr. trykkside	263,-	221,-	126,-	177,-	252,-	154,-	329,-

* Forlag = markedsføring, evt. layout, vederlag til forlag, eller stipulerte forlagsomkotsninger i egen institusjon, dersom beløpet er ført slik i regnskapet. Redaksjon = Utgifter og evt. honorar til red.sekr, samt manusutgifter. I **Heimen** føres det meste av det forlagsmessige arbeid som redaksjonsutgifter.

** **Sjøfartshistorisk årbok** har lavt ordinært abonnementstall. Det meste av opplaget distribueres mot kontingent til "Foreningen Bergens Sjøfartsmuseum". Kontingenten inntektsføres ikke på årbokens regnskap, men institusjonen dekker til gjengjeld underskudd ("Annen støtte").

markedsføringsinnsats overfor relevante målgrupper de seneste år uten å oppnå forventet økning av abonnementene. Det er kanskje også et tegn på at markedet for tiden er vanskelig. Når **Dugnad** og **Norveg** eventuelt går sammen, og **Tradisjon** eventuelt reorganiseres med ny redaksjon og forlagsforbindelse, bør disse tidsskriftene likevel ha en kampanje i forbindelse med dette.

Enkelte redaksjoner er opptatt av *abonnementsprisen* i den forbindelse. For tiden prises bøker til mellom kr. 1 og kr. 1,50 pr. trykkside - tidsskrifter har vanligvis ligget litt under bøkens sidepris. Abonnementsprisen vil imidlertid avhenge av hvilken type abonnenter det primært satses på. For institusjoner (flerbrukseksemplarer) er kr. 1 pr. trykkside ikke en høy pris. Ønsker man mange personlige abonnenter, må man kanskje ned i halvparten av denne prisen, og da er spørsmålet om inntektene dekker kostnadene, for man trenger det dobbelte antallet abonnenter for å oppnå samme inntektsnivå.

Hvis man sammenligner abonnementspris og sidetall i *tabell 5*, framkommer betydelige variasjoner. **Sjøfartshistorisk årbok** har særlig lav pris - den bør øke. **Tradisjon** og **Norveg** har særlig høye priser - de bør reduseres. De andre tidsskriftene er relativt rimelige i forhold til stoffmengden abonnentene mottar.

Første linje i *tabell 5* viser *opplagstall* i følge søknadsskjema, og neste linje ordinært antall abonnenter. Opplagstallet, som riktignok også skal dekke løssalg, ser ut til å være for høyt i forhold til abonnementstallet, særlig i de minste tidsskriftene. En evt. opplagsreduksjon kan gi innsparing, riktignok bare marginalt.

Når det gjelder **Sjøfartshistorisk årbok**, som i regnskapet kun oppgir 40 ordinære abonnenter, har vi fått vite fra redaksjonen at ca. 700 eksemplarer distribueres til medlemmene av "Foreningen Bergen Sjøfartsmuseum" og til bytteforbindelser. Medlemskontingenten (kr. 75,- i 1992) føres ikke i årbokens regnskap til Forskningsrådet. På den annen side dekker Bergen Sjøfartsmuseum årbokens underskudd med et høyere beløp enn inntektene fra kontingentene. Dette kommer vi tilbake til i avsnittet om støttebeløp og subsidiemodell nedenfor.

Abonnementstallene er generelt høyere for de historiske tidsskriftene enn for de etnologiske (vi tar da med "Foreningen Bergen Sjøfartsmuseum"). Vi har her et klart eksempel på at markedets størrelse er avhengig av fagets størrelse, og at Forskningsrådet derfor alltid vil stå overfor *systematisk varierende subsidiebehov* (også for humaniora sammenlignet med andre fagområder, se Gunnar Sivertsen: *Internationalization via Journals*, Nord 1991:49, Nordisk Ministerråd, Kbh. 1991).

Fagets størrelse forklarer likevel ikke hvorfor tidsskrifter på spesialfelt (arbeiderhistorie, lokalhistorie) har relativt mange abonnenter sammenlignet med det generelle historiske tidsskriftet. Her er det også tale om ulik redaksjonell og økonomisk profil. Til tross for samme abonnementstall, har **Historisk tidsskrift** nesten dobbelt så stor omsetning (utgifts-/inntektsnivå) som **Heimen**. **Heimen** "krymper" kostnadene: trykker store stoffmengder på et lite sidetall med rimeligste produksjonsløsning, utkommer uten profesjonell forlagsassistanse, setter en lav abonnementspris (særlig i forhold til stoffmengden) og har antakelig en stor del av sine abonnenter utenfor faginstitutionene. Redaksjonelt legges det også vekt på å imøtekomme bredere leserinteresser. **Historisk tidsskrift** har en

mer rent vitenskapelig profil, er basert på faginstusjonene som marked, og tilbyr her et mer kostbart, forlagsutgitt tidsskrift med høyere abonnementspris. Begge alternativer har sin gode begrunnelse.

Heimen og **Historisk tidsskrift** er størst av de sju i omsetning, og har - hvis vi går videre til inntektsfordelingen (%) i *tabell 5* - det minste *subsidiebehovet*, målt som andel av omsetningen (17 og 21 prosent). **Sjøfartshistorisk årbok** har størst subsidiebehov (87 prosent), men her er ikke inntekter av medlemskontingenter tatt med. I de øvrige tidsskriftene ligger behovet på omkring 40 prosent.

Subsidiebehovet er ikke bare avhengig av hvor stor del av inntektene som skaffes gjennom salg, men også av utgiftsnivået og -strukturen. *Tabell 5* viser *utgiftsfordelingen* i prosent av omsetningen. Tallene for de enkelte tidsskrifter kan ikke sammenlignes direkte, fordi utgivelsene er organisert på forskjellig måte. Vi skal derfor kommentere nærmere.

I tre tidsskrifter som utkommer uten forlag, ivaretas forlagsfunksjonene innen redaksjonen. I **Arbeiderhistorie** og **Sjøfartshistorisk årbok** representerer de regnskapsførte utgiftene til redaksjon og forlag *stipulerte* andeler av arbeidstiden og ressursene innenfor institusjonen som medgår til arbeidet med utgivelsen. I **Heimen** er det annerledes: her honoreres en redaksjonssekretær, som også tar seg av det forlagsmessige, i 50 prosent stilling direkte fra tidsskriftets budsjett, mens institusjonen (Universitetet i Trondheim) sørger for infrastruktur. Utgiftene til "forlag" i tabellen er utbetaling for layout-arbeid.

For de tre tidsskriftene uten forlag er det riktigst å summere de to prosentandelene for forlag og redaksjon i *tabell 5*. For de fire andre tidsskriftene er utgiftene til forlag et reelt vederlag. De små prosentandelene til "redaksjon" er utgifter til redaksjonelt rutinearbeid. I praksis er **Historisk tidsskrift** det eneste som i et visst monn kan honorere redaksjonssekretær. I de øvrige (**Dugnad, Norge** og **Tradisjon**) er redaksjonssekretær i praksis en ikke finansiert post. Her foreligger et udekket behov, som bør kunne sees i sammenheng med at tidsskriftene nå antakelig står foran en omlegging.

I de tre tidsskriftene som utkommer uten forlag, er behovet for dekning av redaksjonsutgifter vanskelig å vurdere. Vi ser av prosentfordelingen i *tabell 5* at mangelen på forlag innebærer en flytting av kostnadene over på redaksjonen (og faginstusjonene). Når man gjør dette, må redaksjonen selv prioritere ressursfordelingen mellom det faglig-redaksjonelle arbeid og arbeidet med forlagsfunksjonene.

Alt i alt synes vi å se en *stordriftsfordel* etter gjennomgangen av tidsskriftenes økonomi. De to største tidsskriftene har lavest subsidiebehov i forhold til omsetningen og samtidig mest ressurser tilgjengelig for redaksjonen, som kan bruke disse ressursene på et stort antall manuskripter. Tidsskriftene som utkommer en gang årlig, blir relativt ressurskrevende innenfor institusjonen i forhold til antallet manuskripter, hvis de ikke har forlag - eller de blir relativt dyre på forlagssiden.

På mange måter er **Historisk tidsskrift** fra et økonomisk synspunkt en modell for hva en kan oppnå ved at man konsentrerer seg om ett stort, samlende tidsskrift på nasjonalt nivå i en disiplin. I forhold til manuskriptmengden og sidetallet, er kostnadene lave, både fra Forskningsrådets og tidsskriftets

synspunkt. Likevel har dette tidsskriftet råd til å la redaksjonen konsentrere seg om det faglige, honorere redaksjonelt rutinearbeid og betale for et forlag som tar seg av alt annet. Tidsskriftet er heller ikke mer avhengig av institusjonens infrastruktur enn at redaksjonen kan ambulere mellom universitetsinstituttene med jevne mellomrom.

Redaksjonenes økonomiske behov

I intervjuene stilte vi spørsmål om tidsskriftenes økonomi fra et redaksjonelt synspunkt. En fellesnevner i svarene var at selve det faglig-redaksjonelle arbeid er et akseptert uhonorert arbeid, selv om det i perioder strekker seg ut over normal arbeidstid.

Derimot er det viktig med avlastning for redaksjonelt rutinearbeid. I de to årbøkene, som utkommer ved institusjoner utenfor universitetene, benyttes institusjonens personale. **Historisk tidsskrift** og **Heimen** har redaksjonssekretærer ved redaksjonens institutt som honoreres over tidsskriftets budsjett. **Dugnad, Norge** og **Tradisjon** mangler dette, men man bør kanskje vurdere behovet i forbindelse med de forestående omlegginger av tidsskriftene.

De redaksjonene som har tilhold ved universiteter, understreker ellers hvor nødvendig det er at tidsskriftet kan benytte instituttens infrastruktur i det redaksjonelle arbeid.

Hadde tidsskriftene hatt flere økonomiske ressurser, ville de ellers ha prioritert dem på forskjellig måte:

Arbeiderhistorie ville ha brukt flere ressurser til de redaksjonelle møter og kontakter og til honorering av visse manus og oversettelse.

Dugnad ville prioritert økt utgivelsehyppighet og mer illustrering.

Heimen ville ha prioritert sidetallsutvidelse.

Historisk tidsskrift ønsker større fleksibilitet i sidetall og reisemidler til konferanser (basis for temaredigering) og redaksjonsmøter.

Norge ønsker reduksjon i abonnementsprisen, som man mener er for høy.

Sjøfartshistorisk årbok ville prioritere markedsføring - noe man hittil i liten grad har forsøkt.

Tradisjon mangler midler til møter for redaksjonen.

Regnskapsføring, støttebeløp og subsidiemodell

Subsidiemodellen som Forskningsrådets søknadskjema er utformet etter, er en *underskuddsdekning i regnskap* etter at så stor del som mulig av utgiftene er dekket gjennom ordinært salg. Søknadsbeløpet tilsvarende det budsjetterte underskudd. Blir underskuddet større enn budsjettert når regnskapet gjøres opp, føres differansen videre som en underbalanse og medregnes i følgende års tilskuddsbehov. Blir underskuddet lavere enn budsjettert, føres differansen videre som overbalanse, og bidrar til å redusere følgende års tilskuddsbehov.

Denne modellen gir tidsskriftene en trygg og relativt selvstendig økonomi i forhold til institusjonene og forlagene. Det siste kan være særlig viktig i vitenskapelige tidsskrifter hvor det redaksjonelle verv ambulerer mellom

institusjoner. Et eksempel på en annen subsidiemodell finner vi hos *Norsk kulturråd*, som ikke dekker regnskapsmessige underskudd i kulturtidsskriftene, men fordeler rundsumbeløp uten forpliktelse overfor det budsjetterte behov. Tidsskriftene må selv dekke regnskapsmessige underskudd, dersom behovet viser seg større enn bevilgningen. I praksis fungerer denne ordningen bare tilfredsstillende for tidsskrifter som har store forlag eller organisasjoner i ryggen (Sigve Gramstad: *Norske kulturtidsskrift 1986*, Norsk Kulturråd 1988, s. 105-106). Fra et administrativt synspunkt er imidlertid Kulturrådets modell langt mindre arbeids- og kompetansekrevende enn Forskningsrådets modell. Sistnevnte innebærer at budsjettoppstillingen, og ikke bare søknadsbeløpet, må vurderes i forbindelse med søknadsbehandlingen.

Forskningsrådets bevilgningspraksis for de sju tidsskriftene har i enkelte tilfeller avvirket fra modellen i søknadsskjemaet. Avvikene kan stort sett begrunnes med tilpassing til det enkelte tidsskrifts særskilte behov, men et par problemer kan også kommenteres.

Til *Sjøfartshistorisk årbok* har Forskningsrådet bevilget et mindre fast beløp hvert år som ikke gir underskuddsdekning (Kulturråds-modell). Bergen Sjøfartsmuseum står selv for det meste av subsidieringen, men regnskapsfører på den annen side ikke medlemskontingenten fra "Foreningen Bergen Sjøfartsmuseum" på årboken, selv om det meste av opplaget distribueres til de som betaler kontingent.

Bergen Sjøfartsmuseum bør vurdere om det er mulig å oppnå større ordinært salg og høyere pris pr. årgang (og dermed avkorte subsidiebehovet), mens Forskningsrådet kan vurdere om det er nødvendig for saksbehandlingen at årbokens inntekter fra medlemskontingenter framgår av regnskapet. En fullstendig tilpassing til Forskningsrådets subsidiemodell er likevel neppe hensiktsmessig, da museet antakelig vil ønske å bevare publikasjonen som et informasjonstiltak og derfor stå for hovedtyngden av subsidieringen. Skulle Forskningsrådet gi full underskuddsdekning, ville støttebeløpet dessuten bli uforholdsmessig høyt, selv om det ble avstemt mot medlemsinntektene.

Arbeiderhistorie, den andre årboken, som også utgis innen rammen av en institusjon, er derimot "kommersialisert": 61 prosent av utgiftene dekkes av ordinært salg, selv med en relativt lav abonnementspris. Tilskuddet fra Forskningsrådet kan her (i samsvar med oppstillingen i søknadsskjemaet) fungere som underskuddsdekning. I praksis har institusjonen dekket et lite underskudd, fordi videreføring av over- og underbalanser til følgende år ikke har vært gjort helt riktig i skjemaet. Institusjonens underskuddsdekning kan forøvrig reelt sett være større enn den som regnskapet viser. For denne årboken må nemlig redaksjonen stipulere redaksjons- og forlagskostnadene ut fra en beregnet andel av arbeidstiden, som betales av institusjonen (dette gjelder også *Sjøfartshistorisk årbok*).

Også andre tidsskrifter har hatt problemer med den regnskapstekniske videreføringen av over- og underbalanser. I *Heimen* har man søkt om - og mottatt - faste årlige støttebeløp fra Forskningsrådet. Ble beløpet for lite i regnskap, har tidsskriftets egen konto dekket differansen. Tilsvarende har tidsskriftets egen konto fått økt saldo ved overskudd. Dette har utelukkende

regnskapstekniske konsekvenser. Ingen midler har gått ut av tidsskriftet som sådan. Forskningsrådsstøtten har i perioden i praksis vært mindre enn behovet, og dette har redaksjonen kompensert ved å søke tilleggsstøtte fra Norsk kulturråd, som tildeler mindre beløp uten samme hensyn behovsdekning som Forskningsrådet vanligvis tar. Vårt forslag, som selvsagt må drøftes med redaksjonen, er at Forskningsrådet vurderer å ta **Heimen** inn "i folden" igjen med støttebeløp beregnet etter budsjettmessig underskudd, uten nødvendig tillegg av Kulturråds-støtte. Det vil gi redaksjonen en tryggere økonomi og en mer konstant saldo fra år til år på tidsskriftets konto. Men det forutsetter at under- eller overbalanser ikke føres ut av regnskap, med videre til følgende år.

Dugnad har ført under- og overbalanser riktig, men har i perioden søkt om - og fått - høyere beløp enn det *budsjetterte* behov. Disse midlene har ikke gått ut av tidsskriftet - de har vært videreført som en akkumulert overbalanse fra år til år. Man kan si at midlene har "ligget og ventet" i forlaget på kommende års utgivelser.

I de øvrige tidsskrifter, som alle utgis av Universitetsforlaget, har vi ikke sett noen regnskapstekniske problemer. Men etter det vi erfarer, har Forskningsrådet og forlaget gjort nærmere avtale om en ny subsidiemodell, som trer i kraft etter den perioden vår undersøkelse dekker. Den nye modellen innebærer etter det vi forstår at det ikke gis underskuddsdekning, men faste tilskuddsbeløp. Over- eller underskudd i regnskap blir forlagets ansvar. I praksis innebærer dette at redaksjonene blir mer avhengige av forlaget. Men vi går ut fra at Forskningsrådet har vurdert denne ulempen opp mot fordelene med den nye ordningen.

4. Hovedfunn i ni punkter

I det følgende oppsummerer vi hovedfunnene fra de to foregående kapitlene. Vi gjør oppmerksom på at denne undersøkelsen *ikke har omfattet en faglig vurdering av tidsskriftene*. Det kan ikke utelukkes at enkelte av våre vurderinger ville ha vært annerledes, dersom de hadde vært foretatt i sammenheng med en faglig vurdering. Våre konklusjoner kan ikke erstatte en faglig vurdering, og antakelig kan de bare i begrenset omfang stå selvstendig som beslutningsgrunnlag.

1. De fire *historiske* tidsskriftene atskiller seg fra og utfyller hverandre i faglig profil, redaksjonell utforming og kommunikasjonsfunksjon. Faget er stort og publiseringsbehovet ikke dekket av det sentrale disiplintidsskriftet. Støtten til spesialtidsskrifter bidrar til formidling av faget utenfor faghistorikernes krets. Spørsmålet er snarere hvor mange, og hvilke, spesialfelt i historiefaget som har støtteverdige behov i denne formen.
2. De *etnologiske* fagmiljøene planlegger i øyeblikket sammenslåing, styrking og bredere nasjonal redaksjonell basis for tidsskriftene **Dugnad** og **Norveg**. Dette tiltaket er etter vår vurdering godt begrunnet og nødvendig, fordi tidsskriftene med tiden har kommet til å overlape hverandre i funksjon og formål. Fagmiljøene har også vurdert hvorvidt **Tradisjon**, som dekker *folkloristikk*, skulle tas med i sammenslåingen. Tidsskriftet vil sannsynligvis bli opprettholdt, men få en bredere nasjonale redaksjonell basis. Bevaringen av **Tradisjon** begrunnes med differensieringen mellom etnologi og folkloristikk, dvs. en faglig begrunnelse som vi ikke kan ta stilling til, men den planlagte bredere nasjonale basis for tidsskriftene på begge felt kan evt. sies å styrke argumentet for differensiering.
3. Manuskriptenes faglige nivå og kvalitet er det primære kriterium for publisering i samtlige tidsskrifter. Men bare ett av dem - **Historisk tidsskrift** - legger all vekt på dette kriteriet og kan sies å være et rent vitenskapelig tidsskrift. De øvrige legger stor vekt på å utøve en humanistisk formidlingsrolle. En ikke ubetydelig del av ressursene i tidsskriftene satses på dette (illustrering, aktiv redaksjonell bearbeiding, språkvask, etc.) 4. **Historisk tidsskrift** er også det eneste med en redaksjonell arbeidsform med typiske elementer for vitenskapelige tidsskrifter. Manuskriptene er overveiende innsendt til redaksjonen, de vurderes jevnlig av eksterne konsulenter, og refusjonsandelen (ca. 20 prosent) er på et slikt nivå at man kan tale om seleksjon. De andre tidsskriftene har flere elementer av kulturtidsskriftets redaksjonelle arbeidsform. "Vi prøver å unngå å være et postkasse-tidsskrift" - innholdet er i større grad basert på redaksjonell planlegging, initiativ overfor forfattere og aktiv bearbeiding og illustrering av artiklene i samarbeid med forfatterne. Den faglige vurderingen foregår innenfor redaksjonen og som oftest i et samarbeid mellom minst to redaksjonsmedlemmer. Denne aktive, gruppebaserte og "skapende" redaksjonelle arbeidsform er særlig forskjellig fra den vi finner i rent vitenskapelige tidsskrifter på andre fagområder enn humaniora, hvor alle

manuskripter sendes til eksterne konsulenter, og hvor "postkasse-tidsskrift" er et honnørord, hvis postkassen rommer mange flere manuskripter enn tidsskriftet kan trykke.

5. Stoffmengden øker for tiden i samtlige tidsskrifter. I enkelte av dem har stoffmangel tidligere vært et problem, men er det ikke lenger. I **Historisk tidsskrift** er det nå et halvt års ventetid etter innsendt manus i endelig versjon. I de andre er det bedre balanse.
6. Våre analyser av forfatterne i tre årganger av de sju tidsskriftene viste at det er stor bredde i forfatterrekrutteringen. Få forfattere er gjengangere i løpet av tre årganger, og det er relativt god spredning mellom de fire universitetene, faginstusjonene utenfor og andre utdanningsinstitusjoner. De minste tidsskriftene har en viss "lokal" overvekt, men ikke større enn man kan forvente ut fra at fagmiljøene også har geografiske og institusjonelle tyngdepunkt.
7. Utenfor undersøkelsens mandat fant vi tilfeldigvis at en overraskende høy andel - 39 prosent - av tidsskriftenes hovedartikler er av kvinner. Andelen er mer enn dobbelt så høy som de kvinnelige universitetsansattes andel av alle publikasjoner i humaniora i samme periode.
8. Samtlige tidsskrifter har de senere år hatt en liten årsviss tilbakegang i abonnementsstall, noe som i følge forlagene er en allmenn tendens i markedet for fagtidsskrifter. Samtidig har vi funnet god kostnadskontroll i tidsskriftene, så det samlede subsidiebehov vil neppe gå ned i nærmeste framtid. Vi har påpekt enkelte tilfeller hvor inntekter kan økes eller kostnader spares. Men samtidig er det behov for økte redaksjonelle ressurser i enkelte tilfeller.
9. Søknadsskjemaet for tidsskriftsstøtten bygger på en utmerket modell for subsidiering som gir tidsskriftene trygg økonomi og redaksjonene selvstendighet i forhold til forlagene de benytter seg av og institusjonene de arbeider ved. Men et nødvendig element i modellen er de overførte "over- og underbalanser", som det ser ut å være vanskelig å håndtere både for den som fyller ut søknaden og den som behandler den. Vår anbefaling er her at Forskningsrådet, bortsett fra for ett tidsskrift, ikke går bort fra modellen, men rydder opp i de praktiske problemene.

Forfatterindeks til hovedartikler i tidsskriftene 1990-92

Agøy, Nils Ivar	Historisk tidsskrift:1992:71:2:123-169	Christensen, Olav	Tradisjon:1992:22:45-59
Alver, Bente Gullveig	Heimen:1991:3:159-166	Christensen, Pål	Historisk tidsskrift:1991:70:4:622-635
	Norveg:1990:33:201-211	Christiansen, Palle Ove	Dugnad:1992:18:1:3-26
	Tradisjon:1991:21:139-142	Coull, James R.	Sjøfartshistorisk årbok:1990:119-142
Amundsen, Arne Bugge	Norveg:1992:35:31-56	Dahl, Ottar	Historisk tidsskrift:1990:69:1:99-105
	Norveg:1992:35:239-260		Historisk tidsskrift:1991:70:3:392-405
Amundsen, Kari	Dugnad:1992:18:1:47-60	Degn, Ole	Heimen:1992:2:83-86
Ankarloo, Bengt	Historisk tidsskrift:1991:70:2:212-221	Djupedal, Knut	Tradisjon:1992:22:67-81
Aukrust, Knut	Norveg:1992:35:69-88	Drakos, Georg	Tradisjon:1992:22:27-43
Baggethun, Anne	Norveg:1992:35:15-16	Drivenes, Einar-Arne	Historisk tidsskrift:1992:71:1:11-35
Balsvik, Randi Rønning	Historisk tidsskrift:1991:70:4:636-655	Drotner, Kirsten	Norveg:1991:34:143-152
Balto, Asta	Tradisjon:1990:20:89-96	Dyrhaug, Tore	Heimen:1990:2:128-129
Barr, Susan	Dugnad:1992:18:4:5-16	Døssland, Atle	Heimen:1992:4:227-235
	Norveg:1990:33:91-102		Heimen:1992:3:158-171
Berggren, Brit	Norveg:1992:35:223-228	Egge, Åsmund	Historisk tidsskrift:1990:69:1:21-35
Bergh, Trond	Arbeiderhistorie:1992:130-146		Historisk tidsskrift:1990:69:2:205-213
	Arbeiderhistorie:1990:5-10	Eike, Christine	Heimen:1992:1:4-15
Berkaak, Odd Are	Dugnad:1991:17:2/3:13-33		Norveg:1991:34:153-169
Berntsen, Harald	Heimen:1990:1:13-20	Ek, Sven B.	Norveg:1991:34:95-109
Bing, Morten	Dugnad:1990:16:2:23-41	Ekrem, Carola	Tradisjon:1990:20:25-34
	Dugnad:1992:18:4:39-50	Elstad, Åsa	Historisk tidsskrift:1991:70:4:586-603
	Dugnad:1991:17:4:3-12	Elverdam, Beth	Tradisjon:1991:21:59-75
Bjørnhaug, Inger	Arbeiderhistorie:1990:46-58	Enerstvedt, Åse	Tradisjon:1991:21:129-137
	Historisk tidsskrift:1990:69:4:576-588	Eriksen, Anne	Heimen:1990:3:152-166
Bjørnson, Øyvind	Arbeiderhistorie:1991:71-98		Historisk tidsskrift:1990:69:1:55-71
Blom, Ida	Historisk tidsskrift:1990:69:4:416-434		Tradisjon:1992:22:45-59
	Historisk tidsskrift:1992:71:3:315-329		Tradisjon:1991:21:87-99
Boe, Liv Hilde	Dugnad:1990:16:1:59-62		Norveg:1992:35:261-269
	Norveg:1991:34:17-27	Espeland, Velle	Tradisjon:1992:22:1-16
Bratrein, Håvard Dahl	Heimen:1992:4:217-226	Figenbaum, Peder	Sjøfartshistorisk årbok:1989:191-217
Bregenhøj, Carsten	Tradisjon:1990:20:35-44	Fladby, Rolf	Historisk tidsskrift:1991:70:4:467-489
Bringager, Frithjof	Norveg:1992:35:89-102	Fløystad, Ingeborg	Historisk tidsskrift:1990:69:4:537-557
Bruland, Kristine	Historisk tidsskrift:1990:69:3:359-362		Historisk tidsskrift:1990:69:4:403-415
Braarvig, Jens	Dugnad:1990:16:3/4:44-53		Historisk tidsskrift:1990:69:4:598-621
Bråstad, Kjell J.	Heimen:1992:4:236-242	Frotjold, Alf	Arbeiderhistorie:1990:83-91
Bull, Ida	Historisk tidsskrift:1990:69:4:484-511	Frykman, Jonas	Norveg:1992:35:201-208
Bækkelund, Bjørn	Dugnad:1991:17:1:48-70	Fure, Eli	Historisk tidsskrift:1990:69:2:146-162
Bø, Olav	Norveg:1990:33:9-20	Fyllingsnes, Frode	Heimen:1992:2:98-115
Bøgh, Charlotte	Tradisjon:1990:20:3-13		Heimen:1991:2:91-109
Christensen, Arne Emil	Sjøfartshistorisk årbok:1990:9-24	Gjerdåker, Brynjulv	Heimen:1992:4:210-216
Christensen, Arne Lie	Dugnad:1992:18:2/3:19-28		Heimen:1990:3:174-180
	Dugnad:1992:18:2/3:29-45	Gjerløw, Jens A.R.	Historisk tidsskrift:1990:69:2:214-215

Ljungström, Åsa	Tradisjon:1991:21:23-43	Nygaard, Lars	Heimen:1990:1:35-40
Lorenz, Einhart	Arbeiderhistorie:1991:160-165		Heimen:1992:1:38-45
	Arbeiderhistorie:1992:110-118	Nysæter, Egil	Heimen:1992:2:65-75
Lundestad, Geir	Historisk tidsskrift:1992:71:2:193-202	Næss, Hans Eyvind	Historisk tidsskrift:1991:70:2:179-201
Lundestad, Svein	Arbeiderhistorie:1990:174-200	Nøkleby, Berit	Arbeiderhistorie:1991:225-232
Lyngø, Inger Johanne	Dugnad:1992:18:2/3:5-18	Odén, Birgitta	Historisk tidsskrift:1990:69:3:345-358
	Dugnad:1992:18:1:35-46	Oldervoll, Jan	Heimen:1992:2:96-97
	Dugnad:1990:16:3/4:3-20	Olsnes, Aanund	Heimen:1991:4:193-204
Løseth, Arnljot	Heimen:1991:4:205-210	Olsson, Kent	Sjøfartshistorisk årbok:1990:185-240
Løyland, Margit	Historisk tidsskrift:1991:70:2:331-337	Olstad, Finn	Arbeiderhistorie:1991:53-70
Majgaard Abrahamsen, Mona	Heimen:1991:3:180-184		Historisk tidsskrift:1990:69:1:110-113
Malme, Arnfinn	Heimen:1990:1:3-11	Ormøy, Ragnhild	Historisk tidsskrift:1990:69:4:455-470
Maurseth, Per	Historisk tidsskrift:1991:70:1:85-94	Österberg, Eva	Historisk tidsskrift:1991:70:2:150-165
Mauseth, Per Eggum	Historisk tidsskrift:1990:69:1:85-98	Palmenfelt, Ulf	Norveg:1991:34:197-207
Milward, Alan S.	Historisk tidsskrift:1992:71:4:420-440	Pedersen, Axel West	Arbeiderhistorie:1992:147-159
Minde, Henry	Historisk tidsskrift:1991:70:4:539-565	Pedersen, Ragnar	Dugnad:1991:17:2/3:49-62
Misgeld, Klaus	Arbeiderhistorie:1992:55-80		Norveg:1990:33:21-39
Moen, Eli	Arbeiderhistorie:1991:206-224	Peterson, Per	Tradisjon:1990:20:97-102
Mogstad, Edvard	Heimen:1992:4:244-248	Petterson, Arvid	Heimen:1990:4:219-226
Mogstad, Lars	Heimen:1992:4:244-248	Pharo, Helge Øystein	Arbeiderhistorie:1992:5-28
	Heimen:1990:3:167-173		Historisk tidsskrift:1992:71:2:203-217
Mörner, Magnus	Historisk tidsskrift:1992:71:3:278-290	Prange, Knud	Heimen:1991:2:77-90
Myhre, Jan Eivind	Arbeiderhistorie:1991:4-20	Price, Pamela	Historisk tidsskrift:1990:69:4:589-597
Nagel, Anne-Hilde	Historisk tidsskrift:1992:71:1:75-93	Rasch-Engh, Rolf	Heimen:1990:3:181-184
Natvik, Oddvar	Heimen:1991:4:211-220	Reme, Eva	Dugnad:1991:17:2/3:77-86
Nedkvitne, Arnved	Historisk tidsskrift:1991:70:1:62-71	Rian, Øystein	Historisk tidsskrift:1990:69:4:471-483
	Heimen:1992:3:147-151	Riddervold, Astri	Dugnad:1990:16:1:63-66
	Historisk tidsskrift:1991:70:4:566-581	Risa, Lisabet	Heimen:1991:2:65-76
Nedrebø, Yngve	Heimen:1991:1:35-39	Roalkvam, Gunnar	Heimen:1990:1:32-34
Nedreliid, Tove	Dugnad:1990:16:1:67-70	Rogan, Bjarne	Dugnad:1990:16:3/4:66-75
Nenola, Aili	Tradisjon:1991:21:15-21		Dugnad:1992:18:2/3:101-105
Neumann, Joachim	Arbeiderhistorie:1992:119-129		Dugnad:1990:16:2:3-21
Nielsen, Erik Kaas	Tradisjon:1990:20:15-23		Dugnad:1991:17:4:55-62
Nielsen, Jens Petter	Historisk tidsskrift:1991:70:4:604-621		Dugnad:1991:17:2/3:117-128
Niemi, Einar	Historisk tidsskrift:1991:70:4:490-511		Dugnad:1991:17:2/3:3-12
Nilsen, Tore L.	Sjøfartshistorisk årbok:1989:9-190		Norveg:1990:33:167-185
Nilsson, Göran B.	Historisk tidsskrift:1990:69:2:178-191		Norveg:1991:34:47-65
Nordahl, Ketil A.	Arbeiderhistorie:1992:29-54		Heimen:1992:2:86-89
Norderval, Øyvind	Historisk tidsskrift:1992:71:4:365-378	Rolén, Mats	Tradisjon:1990:20:103-109
Nordvik, Helge Wallum	Sjøfartshistorisk årbok:1990:241-278	Roos, Björn	Sjøfartshistorisk årbok:1990:95-118
	Sjøfartshistorisk årbok:1991:7-34	Rudolph, Wolfgang	Heimen:1990:2:111-127
	Historisk tidsskrift:1992:71:2:170-192	Ruud, Marit Ekne	Dugnad:1990:16:2:54-71
	Historisk tidsskrift:1991:70:2:275-281	Røgeberg, Kristin	Tradisjon:1991:21:45-58
Norseng, Per		Rørbye, Birgitte	

Sagmo, Ivar	Norveg:1991:34:185-196	Sørby, Hild	Dugnad:1991:17:2/3:63-76
Sandal, Per	Heimen:1991:1:3-13	Sørbø, Jan Inge	Norveg:1992:35:27-31
Sandmo, Erling	Historisk tidsskrift:1992:71:1:36-58	Sørensen, Einar	Norveg:1990:33:103-110
	Historisk tidsskrift:1991:70:2:338-351	Tamnes, Rolf	Historisk tidsskrift:1992:71:2:218-222
Sandnes, Jørn	Heimen:1990:3:145-151	Telste, Kari	Dugnad:1991:17:1:11-27
	Historisk tidsskrift:1991:70:2:172-175		Historisk tidsskrift:1991:70:2:258-262
Sandvik, Gudmund	Historisk tidsskrift:1991:70:4:512-531	Terjesen, Einar A.	Arbeiderhistorie:1991:21-52
Sandvik, Hilde	Historisk tidsskrift:1991:70:2:282-292	Teuscher, Simon H.	Historisk tidsskrift:1990:69:3:311-337
Schiller, Bernt	Historisk tidsskrift:1991:70:1:72-84	Thorleifsen, Magne	Norveg:1992:35:103-126
Scholl, Lars Ulrich	Sjøfartshistorisk årbok:1990:161-184	Thorsen, Liv Emma	Norveg:1992:35:209-222
Scholz, Michael	Arbeiderhistorie:1991:190-203		Norveg:1990:33:79-89
Schrumpf, Ellen	Arbeiderhistorie:1991:99-115		Norveg:1990:33:212-220
	Historisk tidsskrift:1990:69:1:72-84		Dugnad:1992:18:2/3:63-74
Schøning, Bjørg Evjen	Arbeiderhistorie:1990:201-211		Norveg:1991:34:7-15
Seim, Jardar	Arbeiderhistorie:1990:148-171		Dugnad:1990:16:2:42-53
Seim, Karin Fjellhammer	Historisk tidsskrift:1990:69:3:338-344	Thorvaldsen, Egil L.	Heimen:1990:4:242-251
Seip, Anne-Lise	Arbeiderhistorie:1990:132-147	Thorvaldsen, Gunnar	Heimen:1992:2:125-126
	Arbeiderhistorie:1991:166-189	Thowsen, Atle	Sjøfartshistorisk årbok:1989:9-190
Selberg, Torunn	Tradisjon:1991:21:101-115	Timberlid, Jan Anders	Heimen:1991:1:14-19
	Tradisjon:1992:22:61-66	Tobiassen, Anna Helene	Dugnad:1990:16:2:72-86
Selmer-Olsen, Ivar	Tradisjon:1990:20:81-88		Dugnad:1991:17:2/3:87-101
Selseth, Nils Tore	Norveg:1992:35:151-168		Dugnad:1992:18:2/3:54-62
Skard, Torild	Arbeiderhistorie:1990:93-111		Dugnad:1992:18:1:27-34
Skjelbred, Ann Helene Bolstad	Tradisjon:1992:22:17-26	Tórarinsdóttir, Ragnheidur Helga	Tradisjon:1990:20:73-80
	Tradisjon:1991:21:5-14	Torp, Reidar	Historisk tidsskrift:1991:70:1:95-96
Skjønsberg, Harald	Arbeiderhistorie:1990:71-82	Tranberg, Anna	Heimen:1992:3:172-179
Skulstad, Dorte	Norveg:1990:33:157-165		Historisk tidsskrift:1990:69:4:512-536
Slettan, Dagfinn	Heimen:1990:2:66-78	Ulfsparre, Anna Christina	Historisk tidsskrift:1991:70:2:300-306
	Heimen:1992:1:1-3	Vasaasen, Øyvind	Arbeiderhistorie:1990:59-70
Smith-Solbakken, Marie	Arbeiderhistorie:1990:11-26	Vebæk, Måliarak	Tradisjon:1990:20:65-71
Sogner, Sølvi	Heimen:1991:3:145-150	Villstrand, Nils Erik	Heimen:1992:2:76-83
	Historisk tidsskrift:1992:71:1:59-74	Weber, Birthe	Norveg:1990:33:111-123
Stang, Cæcilie	Heimen:1990:2:104-110	Weidling, Tor R.	Heimen:1990:2:96-103
Steen, Tormod	Arbeiderhistorie:1990:212-216		Heimen:1990:4:252-254
Stemshaug, Ola	Heimen:1992:2:123-124		Heimen:1990:3:186-186
	Heimen:1992:2:116-122	Winberg, Christer	Historisk tidsskrift:1991:70:2:263-274
Stensland, Rolf Harald	Historisk tidsskrift:1991:70:1:30-49	Winge, Harald	Dugnad:1991:17:1:3-10
Stenvik, Lars F.	Heimen:1990:4:209-218		Heimen:1992:3:152-157
Storå, Nils	Norveg:1991:34:67-79		Heimen:1992:2:89-92
Sundin, Jan	Historisk tidsskrift:1991:70:2:222-257	Wyller, Torill	Norveg:1992:35:57-68
Svendsen, Arnljot Strømme	Sjøfartshistorisk årbok:1990:57-94	Ylikangas, Heikki	Historisk tidsskrift:1991:70:2:176-178
Swensen, Grete	Dugnad:1991:17:4:13-31	Ødegård, Knut	Historisk tidsskrift:1992:71:3:291-303
	Norveg:1990:33:63-78	Østerud, Svein	Norveg:1992:35:17-26

Øye, Ingvild	Historisk tidsskrift:1990:69:4:435-454
Aagedahl, Olaf	Norveg:1992:35:9-10
Åmark, Klas	Historisk tidsskrift:1991:70:3:373-391
Aaraas, Olav	Dugnad:1992:18:2/3:96-100
Aasen, Bjørg Eva	Dugnad:1991:17:4:33-40
Åström, Lissie	Norveg:1990:33:187-200

Indeks til hovedartikler i tidsskriftene 1990-92

Arbeiderhistorie

1990:5-10	Bergh, Trond: 1970-tallet som historie.	1991:99-115	Schrumpf, Ellen: Arbeidervernloven - vern av arbeiderbevegelsens eller arbeiderfamiliens interesser?.
1990:11-26	Smith-Solbakken, Marie: LO og norsk oljevirkosomhet.	1991:116-136	Gullikstad, Berit: Mellom likestilling og patriarkat. Fabrikkarbeidersker i tekstil- og tobakksindustrien.
1990:27-45	Kaldal, Ingar: Strukturrasjonaliseringa og fagrørsla i papirindustrien - og litt om det same i teko- og verkstadindustrien.	1991:137-159	Knudsen, Knud: Organisationsbyggenes tiår i Danmark.
1990:46-58	Bjørnhaug, Inger: Likelønn eller fastlønn? Strevet etter et nytt lønnsystem ved Mesna kartongfabrikk i 1970-åra.	1991:160-165	Lorenz, Einhart: "Vorwärts" og "Freiheit". To tyske sosialistforeninger i Kristiania rundt 1900.
1990:59-70	Vasaasen, Øyvind: Gjenoppstod SF i SV? En kort sammenlikning av de to partiene.	1991:166-189	Seip, Anne-Lise: Velferdsstaten - en nordisk modell?.
1990:71-82	Skjønberg, Harald: Tilbakeblikk på AKP(m-l)s tiår.	1991:190-203	Scholz, Michael: DDR og venstresida i Norge. Tysklands sosialistiske enhetsparti, Orienteringskretsen og stiftelsen av SF.
1990:83-91	Frotjold, Alf: Kulturpolitiske utviklingstrekk i 70-åra sett fra AOF.	1991:206-224	Moen, Eli: Praktisk politikk og politisk taktikk. Arbeidermobilisering i Buskerud omkring århundreskiftet.
1990:93-111	Skard, Torild: Kvinnepolitikken tiår i de nordiske land.	1991:225-232	Nøkleby, Berit: Systemskifte i Drammen?.
1990:112-131	Hagemann, Gro: Fagbevegelsen og kvinnene.	1991:233-243	Halvorsen, Solveig: Menstadslaget 60 år.
1990:132-147	Seip, Anne-Lise: Sosialt arbeid - et kvinnerom.	1992:5-28	Pharo, Helge Øystein: Arbeiderbevegelsen og integrasjonsproblemet.
1990:148-171	Seim, Jardar: Sosialistpartier i Romania. En historisk oversikt konsentrert om de ikke-kommunistiske partiene.	1992:29-54	Nordahl, Ketil A.: Konrad Nordahls europeiske engasjement.
1990:174-200	Lundestad, Svein: Fiskerbønder, arbeidere og arbeiderbevegelse i Nordland og Troms 1900-1940.	1992:55-80	Misgeld, Klaus: Den svenska socialdemokratin och Europa från slutet av 1920-talet till början av 1970-talet.
1990:201-211	Schønning, Bjørg Evjen: "Sånn va det ikkje der æ kom ifra". Om kvinner som kom fra distriktet og ble husmødre på industristedet Sulitjelma.	1992:81-106	Heldal, Halldor: Den lange veien til Genève. Norsk arbeiderbevegelse og ILO 1920-1934.
1990:212-216	Steen, Tormod: Mo i Rana - industrihistorie i ei omstillingstid.	1992:107-109	Lian, Ole O.: Ole O. Lians innlegg i Stortinget om Norges innmelding i Folkeforbundet. Fra Stortingstidende 4. mars 1920.
1990:217-221	Karstensen, Per: Statsbedriften og klubben. Et riss av Norsk koksverks og koksverksklubbens historie.	1992:110-118	Lorenz, Einhart: "Drømmen om Europas forente stater". En forstudie til Willy Brandts Europa-ideer.
1991:4-20	Myhre, Jan Eivind: Århundrets slutt - storbyens fødsel. Kristiania i 1890-årene.	1992:119-129	Neumann, Joachim: Mellom Dresden og Bergen - fra Victor Braunes livshistorie 1861-1940.
1991:21-52	Terjesen, Einar A.: Arbeiderbevegelse og politikk i 1890-årene.	1992:130-146	Bergh, Trond: Velferdspolitik og sosialdemokrati etter 1945 - gikk det annerledes enn tenkt?.
1991:53-70	Olstad, Finn: Den nye tid. Tanker omkring et skuespill.	1992:147-159	Pedersen, Axel West: Offentlige tilleggs pensjoner - et knefall for markedskreftene?.
1991:71-98	Bjørnson, Øyvind: De svakes vern? Arbeidervernlovgivning i 1890-årene.	1992:160-179	Ibsen, Hilde: Bedriftsvelferd - fra antisosialistisk virkemiddel til produktivitetsstrategi.

- 1992:180-207 **Jensen, Lill-Ann:** Heis oss et rødt, et flammende flagg! Den røde fane - 200 år som arbeiderklassens samlingsmerke.
- 1992:209-217 **Hansen, Stig-Audun:** Folkeolympiaden i Barcelona i 1936.
- ## Dugnad
- 1990:16:1:59-62 **Boe, Liv Hilde:** Fra idé til virkelighet. Dugnads første år.
- 1990:16:1:63-66 **Riddervold, Astri:** Dugnad 1980-1984. Problemer, forandring og forbedring.
- 1990:16:1:67-70 **Nedrelid, Tove:** Dugnad inn i data-alderen. Redaksjonsarbeidet fra 1985 til i dag.
- 1990:16:2:3-21 **Rogan, Bjarne:** Refleksjoner over ting, erfaring og kulturforståelse.
- 1990:16:2:23-41 **Bing, Morten:** Ferieliv i fellesskap. Livet på et sommerhjem.
- 1990:16:2:42-53 **Thorsen, Liv Emma:** Hva har kvinner med mentalitet og genus å gjøre?.
- 1990:16:2:54-71 **Røgeberg, Kristin:** Holland og Norge - kulturell påvirkning.
- 1990:16:2:72-86 **Tobiassen, Anna Helene:** Etnoscience i fjøset.
- 1990:16:3/4:3-20 **Grimstad, Ingun; Lyngø, Inger Johanne:** Tid og erindring. Intervju som kilde til en fortidig situasjon.
- 1990:16:3/4:21-43 **Johansen, Anders:** Dag, time, stund.
- 1990:16:3/4:44-53 **Braarvig, Jens:** Religion og tid. Religiøse erfaringsformer og tidsoppfatning.
- 1990:16:3/4:54-65 **Kitterød, Ragni Hege:** Tidsnyttingsstudier som samfunnsvitenskapelig datakilde.
- 1990:16:3/4:66-75 **Rogan, Bjarne:** Inspirasjonen fra semiotikken. "Moderne klassikere" om materiell kultur og konsum. Del 1.
- 1991:17:1:3-10 **Winge, Harald:** Forskeren og de eldre skriftlige kildene.
- 1991:17:1:11-27 **Telste, Kari:** Krenket og vanæret eller løsaktig og lettferdig?.
- 1991:17:1:28-47 **Horgen, Jan Erik:** Hus på 1700-tallet.
- 1991:17:1:48-70 **Bækkelund, Bjørn:** Bygdemagasinen - en reform for marginale kornbygder.
- 1991:17:2/3:3-12 **Rogan, Bjarne:** Materiell kultur - tanker omkring et seminar.
- 1991:17:2/3:13-33 **Berkaak, Odd Are:** Historieoppfatninger, verdier og motivasjoner i fartøyvernet.
- 1991:17:2/3:35-48 **Grimstad, Ingun:** Der det er folk, blir det jord. Et landskap skapt i fritid.
- 1991:17:2/3:49-62 **Pedersen, Ragnar:** Handlingsperspektivet i studiet av materiell kultur.
- 1991:17:2/3:63-76 **Sørby, Hild:** Ferdighusets språk - arkitektur som massekommunikasjon.
- 1991:17:2/3:77-86 **Reme, Eva:** Billedpraksis på hjemmearenaen.
- 1991:17:2/3:87-101 **Tobiassen, Anna Helene:** Fokus på fotografier. Tidsoppfattelse og motivframstilling.
- 1991:17:2/3:103-115 **Grimstad, Ingun:** Materiell kultur - selvsagt forutsetning i etnologiens fagforståelse, eller uløst problem?.
- 1991:17:2/3:117-128 **Rogan, Bjarne:** Konsum, status og - smak. "Moderne klassikere" om materiell kultur og konsum. Del 2.
- 1991:17:4:3-12 **Bing, Morten:** "Drankeren kunne ikke arve Guds rige!" En sammenligning av budskapets formidling i avholdsbevegelser og religiøse vekkelser .
- 1991:17:4:13-31 **Swensen, Grete:** Sosialhistorisk bygningsforskning - lar den seg gjennomføre? En undersøkelse av forsamlingshus.
- 1991:17:4:33-40 **Aasen, Bjørg Eva:** Bedehus som forskningsfelt.
- 1991:17:4:41-46 **Kjeldstadli, Knut:** Kan det sies noe nytt om de muntlige kildene?.
- 1991:17:4:47-54 **Kjos, Torgeir:** Post-kongressuall hjertesukk fra studenten på bakerste benk.
- 1991:17:4:55-62 **Rogan, Bjarne:** Skrot og verdier, erfaring og hensikt. "Moderne klassikere" om materiell kultur og konsum. Del 3.
- 1992:18:1:3-26 **Christiansen, Palle Ove:** Fornuft og fornemmelse. Feudale bønders liv og den etnologiske beskrivelse.
- 1992:18:1:27-34 **Tobiassen, Anna Helene:** Fotografier og nostalgi. En viktig side ved vårt forhold til fortiden.
- 1992:18:1:35-46 **Lyngø, Inger Johanne:** Kulturvern og nostalgi.
- 1992:18:1:47-60 **Amundsen, Kari:** Ferie- og reiseliv som kulturmetode.
- 1992:18:2/3:5-18 **Lyngø, Inger Johanne:** "Gammelt og nytt i en videre betydning". Om etnologi og modernitet.
- 1992:18:2/3:19-28 **Christensen, Arne Lie:** Modernitet 1. "Når verden går mig imot...".
- 1992:18:2/3:29-45 **Christensen, Arne Lie:** Modernitet 2. Vi som elsker gamle ting.
- 1992:18:2/3:45-53 **Heggli, Gry:** Dialog mellom ukeblad og lesere - et uttrykk for vår tids folkekultur.
- 1992:18:2/3:54-62 **Tobiassen, Anna Helene:** Brudefotografenes lange vei til modernitet.
- 1992:18:2/3:63-74 **Thorsen, Liv Emma:** Modernitet på individnivå.
- 1992:18:2/3:75-95 **Hage, Per:** Ekte og uekte i revitalisert tradisjon.
- 1992:18:2/3:96-100 **Aaraas, Olav:** Norges historie på 1200 kvadratmeter. Et utstillingsprosjekt på Maihaugen.
- 1992:18:2/3:101-105 **Rogan, Bjarne:** Gammel vin i nye krukker. En tvilers testament etter et seminar om modernitet.
- 1992:18:4:5-16 **Barr, Susan:** Vitenskapelige ekspedisjoners fotografering på Svalbard fra 1906 og fremover.
- 1992:18:4:17-28 **Kjeldstadli, Knut:** Hverdagslivet - et godt emne å studere?.

- 1992:18:4:29-38 **Jensen, Inger:** Generasjon og erfaringsfellesskap - en begreps-avklaring.
- 1992:18:4:39-50 **Bing, Morten:** Kan tingene tale? Samtaler med fem musikk-instrumenter.
- ## Heimen
- 1990:1:3-11 **Malme, Arnfinn:** "Steingata er låk grorbotn". Om arbeidere og industrikultur i lokalhistoria.
- 1990:1:13-20 **Berntsen, Harald:** Da folkets hus kom til bygda.
- 1990:1:21-31 **Kaldal, Ingar:** Lokalsamfunn og klasse som solidaritetsgrunn. Eit eksempel frå Follafooss i mellomkrigstida.
- 1990:1:32-34 **Roalkvam, Gunnar:** Arbeidernes historielag i Rogaland.
- 1990:1:35-40 **Nygaard, Lars:** "Ættesoge" - et datamaskinelt hjelpemiddel for utforming av slekshistorier i bygdebøker.
- 1990:2:66-78 **Slettan, Dagfinn:** Kulturvernet møter 90-åra. Toten museum - økomuseum og lokalhistorisk senter. Presentasjon av museet og intervju med John Aage Gjestrum.
- 1990:2:79-95 **Imsen, Steinar:** Bondemotstand og statsutvikling i Norge ca 1300 til ca 1700.
- 1990:2:96-103 **Weidling, Tor R.:** Mål, vekt og verdiforhold i Norge.
- 1990:2:104-110 **Stang, Cæcilie:** Med fattighjelp til USA.
- 1990:2:111-127 **Ruud, Marit Ekne:** Ny lokalhistorisk litteratur 1989. Bibliografisk fortegnelse utarbeidet ved Norsk lokalhistorisk institutt (NLI).
- 1990:2:128-129 **Dyrhaug, Tore:** Replikk fra Tore Dyrhaug til Kjell Ivar Antonsens bokmelding i Heimen 3/89.
- 1990:3:145-151 **Sandnes, Jørn:** Rike, bygd, gard. Andreas Holmsen som forsker og læremester i norsk lokalhistorie.
- 1990:3:152-166 **Eriksen, Anne:** "-og hadde aldri en helsedag mer!" Kirker og kirkeinventar i folketradisjonen.
- 1990:3:167-173 **Mogstad, Lars P.:** På leiting etter stadnamn i Surnadal i saga om Gisle Surson.
- 1990:3:174-180 **Gjerdåker, Brynjulv:** Brotsverk og straff i Salten fogderi på 1790-talet.
- 1990:3:181-184 **Rasch-Engh, Rolf:** Sider av den militære innsats i bygdelivet - en kulturhistorie vi glemmer.
- 1990:3:185-185 **Jensen, L. E. Fauerholdt:** Nogle bemerkninger vedrørende Mål, Vægt og Landskyld i Norge fra 1270 til 1683.
- 1990:3:186-186 **Weidling, Tor R.:** Beriktigelse.
- 1990:4:209-218 **Stenvik, Lars F.:** Jernvinna i Midt-Norge.
- 1990:4:219-226 **Petterson, Arvid:** Førkrigsbebyggelse og gjenreisningsboliger i Finnmark. Konflikt mellom lokal og sentral styring?.
- 1990:4:227-241 **Kjelland, Arnfinn:** EDB og gards- og slekshistorie. En statusrapport med utgangspunkt i arbeidet med Bygdebok for Lesja.
- 1990:4:242-251 **Thorvaldsen, Egil L.:** Om hvorfor man ikke blir biskop. Jens Otterbech og bispeutnevningen i Tromsø stift i 1918.
- 1990:4:252-254 **Weidling, Tor R.:** Tilsvar til L.E. Fauerholdt Jensen i Heimen nr. 3.
- 1991:1:3-13 **Sandal, Per:** Lokalhistorie i Sogn og Fjordane.
- 1991:1:14-19 **Timberlid, Jan Anders:** "Når krybba er tom, bitst hestane". Kriminalitet i Sunnfjord 1610-1640.
- 1991:1:20-34 **Høgsæt, Ragnhild:** 1600-tallets skattelister fra Nordlandene som lokalhistorisk kilde.
- 1991:1:35-39 **Nedrebø, Yngve:** EDB-registre i statsarkivet i Bergen.
- 1991:1:43-44 **Leistad, Geir I.:** L.E. Fauerholdt Jensens bok "Mål, Vægt og Landskyld i Norge fra 1270 til 1683. Akershuslisten.
- 1991:2:65-76 **Risa, Lisabet:** Lokalhistorie i Rogaland.
- 1991:2:77-90 **Prange, Knud:** Krise eller blomstring? Lokalhistorie i 90'erne.
- 1991:2:91-109 **Fyllingsnes, Frode:** Ny lokalhistorisk litteratur 1990. Bibliografi utarbeidd ved Norsk lokalhistorisk institutt (NLI).
- 1991:3:145-150 **Sogner, Sølvi:** "At mor mi kunne gjere så mykje gjevt og stort-".
- 1991:3:151-158 **Lillehammer, Arnvid:** Slektsgransking gjennom kvinneledd. Seks kvinner, seks biografier - ei prosaskisse.
- 1991:3:159-166 **Alver, Bente Gullveig:** At skabe mundtlige kilder omkring det som ligger dybest i hjertet!.
- 1991:3:167-174 **Grimstad, Ingun:** Materiell kultur, fritt valg i alle hyller! Om private assosiasjoner som forskningsfelt.
- 1991:3:175-179 **Jacobsen, Kari Sommerseth:** Visuell formidling av kvinnehistorie med erfaring fra Kongsvinger museum.
- 1991:3:180-184 **Majgaard Abrahamsen, Mona:** Kvindemuseet i Danmark.
- 1991:4:193-204 **Olsnes, Aanund:** Telemarks seine integrasjon i kongeriket Noreg - bakgrunn og fylgjer.
- 1991:4:205-210 **Løseth, Arnljot:** Sunnmøringar og økonomisk vekst.
- 1991:4:211-220 **Natvik, Oddvar:** Brotsverk i Sogn og Sunnfjord på 1600-talet.
- 1991:4:221-223 **Holtet, Terje:** Oversikt over dataregistrerte historiske person-data.
- 1992:1:1-3 **Slettan, Dagfinn:** Heimen, lokalhistoria og kulturvernet.
- 1992:1:4-15 **Eike, Christine:** Nabolag, bydeler og deler av bygda - på godt og vondt. Barndomsminner fra vårt århundre.
- 1992:1:16-26 **Krogh, Hilde:** "Kjære broder, nu har jeg vist skrevet meget jeg ikke burde have gjort". Utvanderers brevveksling med slektninger og venner i Norge 1870-1920.
- 1992:1:27-34 **Kjeldstadli, Knut:** Komparasjon og byhistorie.

- 1992:1:38-45 **Nygaard, Lars:** EDB-registrering av personhistorisk kilde-materiale - et felles løft?.
- 1992:2:65-75 **Nysæter, Egil:** Lokalhistorie i Hordaland.
- 1992:2:76-83 **Villstrand, Nils Erik:** Lokalhistoria som den år och kunde vara.
- 1992:2:83-86 **Degn, Ole:** Hvordan skriver vi lokalhistorie?.
- 1992:2:86-89 **Rolén, Mats:** Kommentar till Nils Erik Villstrands inledning - "Hvordan skriver vi lokalhistorie?".
- 1992:2:89-92 **Winge, Harald:** Hvordan skal vi skrive lokalhistorie?.
- 1992:2:96-97 **Oldervoll, Jan:** CensSys - datasystemet for folketeljingsdata.
- 1992:2:98-115 **Fyllingsnes, Frode:** Ny lokalhistorisk litteratur 1991. Bibliografi utarbeidd ved Norsk lokalhistorisk institutt (NLI).
- 1992:2:116-122 **Stemshaug, Ola:** Stadnamna "Stokkar" og "Hella" i Gíslasaga.
- 1992:2:123-124 **Stemshaug, Ola:** Stridane om bynamna "Fosna"- "Kristiansund".
- 1992:2:125-126 **Thorvaldsen, Gunnar:** Dataregistrering og standardformater.
- 1992:3:147-151 **Nedkvitne, Arnved:** Kulturhistorie i førindustrielle norske bygde- og bysamfunn.
- 1992:3:152-157 **Winge, Harald:** Kulturhistorie i lokalhistorien ca. 1500-1850.
- 1992:3:158-171 **Døssland, Atle:** "At undervise uberygtede og skikkelige Qwinder i Jordmoder Kunsten". Eit pionertiltak i Romsdals amt.
- 1992:3:172-179 **Tranberg, Anna:** Kremmerånd på Hedmarken.
- 1992:4:210-216 **Gjerdåker, Brynjulv:** Kultur - ei inngangsdør til kysthistoria?.
- 1992:4:217-226 **Bratrein, Håvard Dahl:** Kystkultur og kystsamfunn i Nord-Norge.
- 1992:4:227-235 **Døssland, Atle:** Ein sams kultur på Mørekysten i førindustriell tid?.
- 1992:4:236-242 **Bråstad, Kjell J.:** Norsk kystkultur - én kultur? Skagerakkysten.
- 1992:4:244-248 **Mogstad, Lars; Mogstad, Edvard:** På leiting etter Stokkar og Hella i Gíslasaga.
- Historisk tidsskrift**
- 1990:69:1:2-20 **Kolsrud, Ole:** Framveksten av den norske fremmedlovgivningen.
- 1990:69:1:21-35 **EGGE, Åsmund:** Privat eller offentlig? Norges banks forhold til staten 1816-1851.
- 1990:69:1:36-54 **Halvorsen, Odd:** Tremasseeksporten 1870-95.
- 1990:69:1:55-71 **Eriksen, Anne:** "Arbeiderbevegelsen og barna". Grünerløkka kommunistiske barnelag.
- 1990:69:1:72-84 **Schrumpf, Ellen:** Barnearbeiderne i norsk industri - hvorfor forsvant de?.
- 1990:69:1:85-98 **Mauseth, Per Eggum:** Anton Martin Schweigaards politiske tenkning.
- 1990:69:1:99-105 **Dahl, Ottar:** Bevegelse, parti og stat i den italienske fascisme. Problemer og synsmåter.
- 1990:69:1:106-109 **Hagland, Jan Ragnar:** Runemateriale som kjelder til islands-handel - ein formasteleg tanke?.
- 1990:69:1:110-113 **Olstad, Finn:** Replik til annenopponent Per Fuglum ved Finn Olstads doktordisputas.
- 1990:69:2:130-145 **Høgsæt, Ragnhild:** Begravelsesskikker og trosforestillinger i det gamle bondesamfunnet - en feilkilde når en bruker de eldste kirkebøkene til å studere dødelighet?.
- 1990:69:2:146-162 **Fure, Eli:** Oppkalling og familiementalitet.
- 1990:69:2:163-177 **Hagemann, Gro:** Forskjellighetens dilemma. Kjønn og arbeid i norsk lovgivning 1890-1940.
- 1990:69:2:178-191 **Nilsson, Göran B.:** 1. opposisjonsinnlegg ved Åsmund Egges doktordisputas.
- 1990:69:2:192-204 **Hodne, Fritz:** 2. opposisjonsinnlegg ved Åsmund Egges doktordisputas.
- 1990:69:2:205-213 **Egge, Åsmund:** Svar på opposisjonsinnlegg ved Åsmund Egges doktordisputas.
- 1990:69:2:214-215 **Gjerløw, Jens A.R.:** Litt mer om utskylden.
- 1990:69:3:275-284 **Gurevitsj, Aaron:** Free Norwegian peasantry revisited.
- 1990:69:3:285-310 **Helgesen, Kari:** "-f.t. siktet som tyskertøs".
- 1990:69:3:311-337 **Teuscher, Simon H.:** Islendingenes forhold til dyr i høy-middelalderen. En mentalitetshistorisk analyse av noen ættesagaer.
- 1990:69:3:338-344 **Seim, Karin Fjellhammer:** Runeinnskrifter og islandshandel nok en gang.
- 1990:69:3:345-358 **Odén, Birgitta:** 1. opposisjonsinnlegg ved Gro Hagemanns doktordisputas.
- 1990:69:3:359-362 **Bruland, Kristine:** 2. opposisjonsinnlegg ved Gro Hagemanns doktordisputas.
- 1990:69:4:403-415 **Fløystad, Ingeborg:** Kvinnehistorie i Norge 1970-1990 - noen linjer.
- 1990:69:4:416-434 **Blom, Ida:** En annen historie? Kvinnehistorie i et internasjonalt perspektiv.
- 1990:69:4:435-454 **Øye, Ingvild:** Middelalderkvinner i tverrfaglig belysning.
- 1990:69:4:455-470 **Ormøy, Ragnhild:** Enkers økonomiske og rettslige stilling i norsk middelalder.
- 1990:69:4:471-483 **Rian, Øystein:** Giftermål og familie som elitedannende faktorer i 1600-tallets Bratsberg.
- 1990:69:4:484-511 **Bull, Ida:** Kvinners dagligliv i borgerskapet ca 1780-1830.
- 1990:69:4:512-536 **Tranberg, Anna:** "Ledighed taales ikke". Plassfamilien på gardsarbeid.

- 1990:69:4:537-557 **Fløystad, Ingeborg:** Innføring av lik arv for kvinner og menn. Lov av 31/7 1854.
- 1990:69:4:558-575 **Korsvold, Tora:** Et kvinneyrke vokser fram. Trekk ved barnehagelærerinnenens kvalifikasjoner i pionerfasen.
- 1990:69:4:576-588 **Bjørnhaug, Inger:** Sortererensene som forsvant. Et kjønns- perspektiv på en flik av arbeidslivshistorien.
- 1990:69:4:589-597 **Price, Pamela:** The state and representations of femaleness in Late Medieval South India.
- 1990:69:4:598-621 **Fløystad, Ingeborg:** Kvinnehistorie i Norge - en bibliografi.
- 1991:70:1:1-29 **Johansen, Hanne Marie:** Ekteskap - erstatning eller avvísning? Om makesøking og falske ekteskapsløfter i Norge 1570-1800.
- 1991:70:1:30-49 **Stensland, Rolf Harald:** Priser og prisfastsetting på kronens varer i første halvdel av 1600-årene.
- 1991:70:1:50-61 **Kjeldstadli, Knut:** Struktur, norm og interesse. Om historiker- nes behov for handlingsteori.
- 1991:70:1:62-71 **Nedkvitne, Arnved:** Mentalitetshistorie - en historiografisk blindgate?.
- 1991:70:1:72-84 **Schiller, Bernt:** 1. opposisjon ved Øyvind Bjørnsons doktor- disputas.
- 1991:70:1:85-94 **Maurseth, Per:** 2. opposisjon ved Øyvind Bjørnsons doktor- disputas.
- 1991:70:1:95-96 **Torp, Reidar:** Arkivreferanser og historieskriving - en presisering.
- 1991:70:2:150-165 **Österberg, Eva:** Brott och social kontroll i Sverige från medeltid till stormaktstid. Godtycke och grymhet - eller sunt förnuft och statskontroll?.
- 1991:70:2:166-171 **Johansen, Jens Chr. V.:** At lade nåde gå for ret. Kommentar til Eva Österberg.
- 1991:70:2:172-175 **Sandnes, Jørn:** Kommentar til Eva Österberg.
- 1991:70:2:176-178 **Ylikangas, Heikki:** Kommentar til Eva Österberg.
- 1991:70:2:179-201 **Næss, Hans Eyvind:** Mededinstuttet. En undersøkelse av nektelsesedens utbredelse og betydning i norsk rettsliv på 1600-tallet.
- 1991:70:2:202-211 **Hamre, Lars:** Kommentar til Hans Eyvind Næss.
- 1991:70:2:212-221 **Ankarloo, Bengt:** Kommentar til Hans Eyvind Næss.
- 1991:70:2:222-257 **Sundin, Jan:** Vårdslig pagmatism och religiöst nit. Om sexualitetens gränser i Sverige 1600-1850.
- 1991:70:2:258-262 **Telste, Kari:** Kommentar til Jan Sundin.
- 1991:70:2:263-274 **Winberg, Christer:** Jord och släkt i Sverige under 500 år.
- 1991:70:2:275-281 **Norseng, Per:** Kommentar til Christer Winberg.
- 1991:70:2:282-292 **Sandvik, Hilde:** "Kvinnens rettslige handleevne". Tingbøker som kilde til forholdet mellom kjønnene.
- 1991:70:2:293-299 **Jacobsen, Grethe:** Kommentar til Hilde Sandvik.
- 1991:70:2:300-306 **Ulfsparré, Anna Christina:** Kommentar til Hilde Sandvik.
- 1991:70:2:307-330 **Johansson, Kenneth:** Herrar och bönder. Judiciell praxis på borgrätter och häradsrätter.
- 1991:70:2:331-337 **Løyland, Margit:** Slagsmål, leiermål og bøtlagte egder 1600-1700.
- 1991:70:2:338-351 **Sandmo, Erling:** Tingets tenkemåter. Kriminalitet og rettssaker i Rendalen, 1763-97.
- 1991:70:3:357-372 **Hamre, Anne-Marit:** Til Rødebokens genesis.
- 1991:70:3:373-391 **Åmark, Klas:** Trender i svensk arbetslivshistorisk forskning.
- 1991:70:3:392-405 **Dahl, Ottar:** Sosialradikalisme i Salò-republikken 1943-1945.
- 1991:70:3:406-418 **Lange, Even:** 1. opposisjonsinnlegg ved Tore Grønliens doktor- disputas.
- 1991:70:3:419-422 **Grønlie, Tore:** Ett rasjonale - eller flere, én disputas - eller flere? Replik til 1. opponent i forbindelse med Tore Grønliens doktordisputas.
- 1991:70:3:423-424 **Helgesen, Kari:** Arkivreferanser og historieskriving - en kommentar.
- 1991:70:4:467-489 **Fladby, Rolf:** Befolkningshistorie og næringsliv i nordnorske bygdehistorier.
- 1991:70:4:490-511 **Niemi, Einar:** Mellom arkeologi, sosialantropologi og historie. Bearbeidet 1. opposisjonsinnlegg ved Knut Odners doktor- disputas.
- 1991:70:4:512-531 **Sandvik, Gudmund:** En kommentar til Lars Ivar Hansen, Handel i nord. Samiske samfunnsendringer ca 1550-ca 1700. 1. opposisjonsinnlegg.
- 1991:70:4:532-538 **Hansen, Lars Ivar:** Replik til Gudmund Sandvik. Svar på opposisjonsinnlegg.
- 1991:70:4:539-565 **Minde, Henry:** "Ei politisk handling i normal tyding av ordet"? Samerettssforskningen i et hundreår.
- 1991:70:4:566-581 **Nedkvitne, Arnved:** Økonomisk modernisering og urbanisering i Nord-Norge 1500-1789.
- 1991:70:4:582-585 **Høgsæt, Ragnhild:** Var modernisering til fordel for nord- lendingene, eller hadde de gode grunner for å motarbeide den?.
- 1991:70:4:586-603 **Elstad, Åsa:** Mentalitet og økonomi. Nord-Noreg 1750-1950.
- 1991:70:4:604-621 **Nielsen, Jens Petter:** Ønsket tsaren seg en isfri havn i nord?.
- 1991:70:4:622-635 **Christensen, Pål:** "En havens forpester - et kjempestinkdyr". Om trålspørsmålet i Norge før 2. verdenskrig.
- 1991:70:4:636-655 **Balsvik, Randi Rønning:** Kvinner i nordnorske kystsamfunn.
- 1992:71:1:3-10 **Hubbard, William H.:** History theses in Norway, 1945-90. A note on numbers and subject-matter.
- 1992:71:1:11-35 **Drivenes, Einar-Arne:** "La Recherche" - forsknings- ekspedisjonen Frankrike glemte.

- 1992:71:1:36-58 **Sandmo, Erling:** Foucaults fengsel. En presentasjon av Det moderne fengsels historie.
- 1992:71:1:59-74 **Sogner, Sølvi:** 1. opposisjonsinnlegg ved Torleif Hansens doktordisputas.
- 1992:71:1:75-93 **Nagel, Anne-Hilde:** 2. opposisjonsinnlegg ved Torleif Hansens doktordisputas.
- 1992:71:1:94-98 **Hansen, Torleif:** Replik til Anne-Hilde Nagel og Sølvi Sogner. Svar på opposisjonsinnlegg.
- 1992:71:2:123-169 **Agøy, Nils Ivar:** Forsvarsminister Quisling og den indre militære sikkerheten.
- 1992:71:2:170-192 **Nordvik, Helge Wallum:** Bankkrise, bankstruktur og bankpolitikk i Norge i mellomkrigstiden.
- 1992:71:2:193-202 **Lundestad, Geir:** 1. opposisjon ved Rolf Tamnes' doktordisputas.
- 1992:71:2:203-217 **Pharo, Helge Øystein:** 2. opposisjon ved Rolf Tamnes' doktordisputas.
- 1992:71:2:218-222 **Tamnes, Rolf:** Et tilsvarende svar på opposisjonsinnlegg.
- 1992:71:3:249-277 **Grytten, Ola Honningdal:** Arbeidsledighetens omfang i mellomkrigstiden.
- 1992:71:3:278-290 **Mörner, Magnus:** Århundraden och hundraårsjubileer i amerikansk historiografi.
- 1992:71:3:291-303 **Ødegård, Knut:** In vino veritas - jordbruk, vin og handel i det romerske Italia.
- 1992:71:3:304-314 **Hansen, Torleif:** Stiftamtman Albrecht Philip v. Levetzaus forslag i 1774 om innføring av politiretter på landet i Norge.
- 1992:71:3:315-329 **Blom, Ida:** Refleksjoner over Grunntrekk i norsk historie.
- 1992:71:4:365-378 **Norderval, Øyvind:** Keiser Konstantins edikt mot heretikere og skismatikere (Vita Constantini III,64-65).
- 1992:71:4:379-400 **Helgesen, Kari:** På æra løs. En studie av ærekrenkelser, meldt til politiet i Trondheim i perioden 1935-63.
- 1992:71:4:401-419 **Halvorsen, Terje:** Fagbevegelsen under NS-styre - et "tomt skall"?
- 1992:71:4:420-440 **Milward, Alan S.:** Economic Warfare in the Cold War. The First Historical Research.
- 1992:71:4:441-447 **Kaplan, Lawrence S.:** Cold Economic Warfare. The Creation and Prime of COCOM, 1948-54.
- 1990:33:41-61 **Gustavsson, Anders:** Tendenser i nordisk etnologi och folkloristik under 1980-talet.
- 1990:33:63-78 **Swensen, Grete:** Byen - etnologens dårlige samvittighet.
- 1990:33:79-89 **Thorsen, Liv Emma:** Rette og vrang - et kritisk perspektiv på etnologi og kvinneforskning.
- 1990:33:91-102 **Barr, Susan:** Ikke bare bunader og ploger. Etnologi og kulturminnevern i de norske polarområdene.
- 1990:33:103-110 **Sørensen, Einar:** Etnologi sett fra kunsthistorie.
- 1990:33:111-123 **Weber, Birthe:** Smørstett med pyntet smør fra middelalderens Oslo. Eksempel på etnologisk arbeidsmetode i arkeologien.
- 1990:33:125-132 **Hansteen, Hans Jacob:** Etnologi og arkitektur - erfaringer i tverrfaglighet.
- 1990:33:133-144 **Klepp, Asbjørn:** Studenten som kom før faget. Rigmor Frimannslund - den første magister i norsk etnologi.
- 1990:33:145-155 **Karamé, Kari H.:** Etnologistudent på 1960-tallet.
- 1990:33:157-165 **Skulstad, Dorte:** Student 1990.
- 1990:33:167-185 **Rogan, Bjarne:** Knivsamlere og knivmakere. Omkring tollekniven som fritidsaktivitet i 1980-årenes Norge.
- 1990:33:187-200 **Åström, Lissie:** 1. opposisjon ved Liv Emma Thorsens doktordisputas.
- 1990:33:201-211 **Alver, Bente Gullveig:** 2. opposisjon ved Liv Emma Thorsens doktordisputas.
- 1990:33:212-220 **Thorsen, Liv Emma:** Svar fra doktoranden.
- 1991:34:7-15 **Thorsen, Liv Emma:** Historien i våre hoder.
- 1991:34:17-27 **Boe, Liv Hilde:** Etnologi i praksis - muligheter og dilemmaer.
- 1991:34:29-45 **Karamé, Kari H.:** Fra maskingevær til olivenkvist. En gruppe unge jenters deltagelse i kampene i Libanon 1975-1985.
- 1991:34:47-65 **Rogan, Bjarne:** Om ting og navn.
- 1991:34:67-79 **Storå, Nils:** Isens kognitive värld. Kring skärgårdsbornas "kulturella vetande".
- 1991:34:81-94 **Klepp, Asbjørn:** Hvorfor havbunnen ikke er et kulturlandskap. Kulturlandskapsbegrepet drøftet med eksempler fra kystkulturen.
- 1991:34:95-109 **Ek, Sven B.:** Fritidens institutionalisering.
- 1991:34:111-141 **Jacobsen, Jens Kristian Steen:** Feriereiser som sosial mulighet.
- 1991:34:143-152 **Drotner, Kirsten:** "Det er min interesse". Ambivalenser i unges fritid.
- 1991:34:153-169 **Eike, Christine:** Innsamlings situasjonen og indirekte informasjon.
- 1991:34:171-184 **Holbek, Bengt:** Opfindelsen af folket.
- 1991:34:185-196 **Sagmo, Ivar:** "-hvilke vers, hvilket billede! O fæderland! O Norge!".
- 1991:34:197-207 **Palmenfelt, Ulf:** Stereotyper om de nordiska grannfolken.

NORVEG

1990:33:9-20
1990:33:21-39

Bø, Olav: Nils Lid.
Pedersen, Ragnar: Norsk etnologisk fagprofil 1940-1960. En forskningshistorisk studie.

- 1992:35:9-10 **Aagedahl, Olaf:** "Kongens død i nasjonens liv".
 1992:35:11-14 **Hegtun, Halfdan:** Å formidle kongelig død.
 1992:35:15-16 **Baggethun, Anne:** Å formidle kongelig død.
 1992:35:17-26 **Østerud, Svein:** Kongens død som TV-fenomen.
 1992:35:27-31 **Sørbo, Jan Inge:** Kongens død i avismediet.
 1992:35:31-56 **Amundsen, Arne Bugge:** Kongelig død i historisk perspektiv.
 1992:35:57-68 **Wyller, Torill:** Død og mote.
 1992:35:69-88 **Aukrust, Knut:** Kongens død som kirkelig begivenhet.
 1992:35:89-102 **Bringager, Frithjof:** I lyset fra Slottsplassen. Barns skapende utfoldelse i forbindelse med kong Olavs død.
 1992:35:103-126 **Thorleifsen, Magne:** Arbeidskraftbehov, teknologi og driftsformer i jordbruket etter 1800.
 1992:35:127-150 **Hodne, Ørnulf:** "De dodes gudstjeneste". Et gammelt sagn i nytt lys.
 1992:35:151-168 **Selseth, Nils Tore:** Hovedtrekk og variasjoner i husmannsbebyggelsen i Trøndelag.
 1992:35:169-184 **Johannessen, Preben L.:** Tenåringer på snack-bar. Et konsumteoretisk perspektiv.
 1992:35:185-200 **Gullestad, Marianne:** To barn og eget hus.
 1992:35:201-208 **Frykman, Jonas:** 1. opposisjonsinnlegg ved Brit Berggrens doktordisputas.
 1992:35:209-222 **Thorsen, Liv Emma:** 2. opposisjonsinnlegg ved Brit Berggrens doktordisputas.
 1992:35:223-228 **Berggren, Brit:** Svar fra doktoranden.
 1992:35:229-238 **Gustavsson, Anders:** 1. opposisjonsinnlegg ved Anne Eriksens doktordisputas.
 1992:35:239-260 **Amundsen, Arne Bugge:** 2. opposisjonsinnlegg ved Anne Eriksens doktordisputas.
 1992:35:261-269 **Eriksen, Anne:** Svar fra doktoranden.

Sjøfartshistorisk årbok

- 1989:9-190 **Nilsen, Tore L.; Thowsen, Atle:** Handelsflåten i krig 1939-1945.
 1989:191-217 **Figenbaum, Peder:** Amerikanske nybygginger til Nortraship. Nybyggingsspørsmålet og det amerikanske hjelpeprogrammet Lend-Lease, 1941-1946.
 1990:9-24 **Christensen, Arne Emil:** De vestnorske vengbåtene - kareter på sjøen.
 1990:25-56 **Henningsen, Henning:** Sømandens våde og tørre grav.
 1990:57-94 **Svensden, Arnljot Strømme:** Generelle og spesielle vilkår for rederietableringen i 1880-90-årene - tilfellet Stavanger.

- 1990:95-118 **Rudolph, Wolfgang:** Die schöpferisch gestaltete maritime Welt. Inhaltliche Vorstellungen, charakteristische Motive und Ausdrucksformen der Seemannskunst.
 1990:119-142 **Coull, James R.:** The development of the herring fishery in the Peterhead District of Scotland before World War I.
 1990:143-154 **Kolltveit, Bård:** City of Richmond - et intermeso i norsk cruisebart, slik en bergensk sjøgutt opplevde det.
 1990:155-160 **Greenhill, Basil:** Norwegian-Anglo-Åland Finnish. A drawing of the barque Njaal and her story.
 1990:161-184 **Scholl, Lars Ulrich:** Zwischen Kooperation und Konfrontation. Deutschland, Norwegen und die Walfangfrage in den 1930er Jahren.
 1990:185-240 **Olsson, Kent:** Sjöfartens utvecklingsblock under yttre tryck. Den svenska sjöfartssektorn under det andra världskriget.
 1990:241-278 **Nordvik, Helge Wallum:** Norwegian maritime historical research during the past twenty years. A critical survey.
 1991:7-34 **Nordvik, Helge Wallum:** Lauritz Kloster - entreprenør og risikovillig skipsreder.
 1991:35-170 **Gunnerud, Jørgen:** Tanksskipseventyret i Oslo 1925-1939.
 1991:171-194 **Kagge, Gunnar G.:** The Norwegian Shipping and Trade Mission (Nortraship) og The Netherland Shipping and Trading Committee (Shipping) - en sammenlikning.
 1991:195-215 **Hansen, Arild Marøy:** "Kverna som maler på havets bunn". Et kvernsteinsfunn i Alverstraumen, Lindås i Hordaland.

Tradisjon

- 1990:20:3-13 **Bøgh, Charlotte:** Da legetøjet blev sat på hylden. Om børns leg og legetøj efter 2. verdenskrig.
 1990:20:15-23 **Nielsen, Erik Kaas:** Sanglege på hitliste. En undersøgelse over danske børns sanglegs-repertoire 1969.
 1990:20:25-34 **Ekrem, Carola:** Räkneramsan och den förändrade barndomen.
 1990:20:35-44 **Bregenhøj, Carsten:** Bellman på Åland. Från en insamling av barnfolklore.
 1990:20:45-56 **Lipponen, Ulla:** Klapplekar - en innovation i den finska barntraditionen.
 1990:20:57-64 **Johannesen, Malan:** Som himmelens fugle.
 1990:20:65-71 **Vebæk, Måliârak:** Lege og legetøj fra min barndom i 1920'ernes Grønland.
 1990:20:73-80 **Tórarindóttir, Ragnheidur Helga:** Sosial og geografisk påvirkning på barnetradisjonen. En undersøkelse av barnelek to steder på Øst-Island.

- 1990:20:81-88 **Selmer-Olsen, Ivar:** Barns vitser og gåter fra et språk-synspunkt.
- 1990:20:89-96 **Balto, Asta:** Samisk barnelek i 1980-årene. Eksempler fra en barnehage.
- 1990:20:97-102 **Peterson, Per:** Ska vi leka Zorro, sa Bellman. Mode och kontinuitet i lek och berättande bland svenska barn.
- 1990:20:103-109 **Roos, Björn:** Vitsarna växlar. Roliga historier bland skolbarn.
- 1991:21:5-14 **Skjelbred, Ann Helene Bolstad:** Folklorens betydning.
- 1991:21:15-21 **Nenola, Aili:** Det finns många ord för sorg, men få för smärta.
- 1991:21:23-43 **Ljungström, Åsa:** Carolina damklotter - kvinnligt toalett-klotter från universitetsbiblioteket i Uppsala.
- 1991:21:45-58 **Rørbye, Birgitte:** Interview under tvang. Retsmateriale i folkloristisk belysning.
- 1991:21:59-75 **Elverdam, Beth:** At fange virkeligheden. Hvordan empirien ændrede forklaringsmodeller til bricolage samt bragte ændring og handling ind som betydende parametre.
- 1991:21:77-86 **Johansen, Birgit Hertzberg:** Kvinners beretninger - kvinners virkelighet. Om forholdet mellom solidarisk og kritisk analyse.
- 1991:21:87-99 **Eriksen, Anne:** "Den Norderhougs mandige kvinde-". Noe om heltestatus og kvinnelighet.
- 1991:21:101-115 **Selberg, Torunn:** "Kvinder maa ikke komme i berørelse med fiskegreier; thi det volder ulykke". Mannlig og kvinnelig i folkelig forestillingsverden.
- 1991:21:117-128 **Hauan, Marit Anne:** "No er du kommet i det kar du skal bakes".
- 1991:21:129-137 **Enerstvedt, Åse:** Dikter og forsker. Om Bente Alvers litterære stil.
- 1991:21:139-142 **Alver, Bente Gullveig:** Publikationer og skrifter.
- 1992:22:1-16 **Espeland, Velle:** Drakedreparane mellom oss - dataspel, spelbøker og rollespel.
- 1992:22:17-26 **Skjelbred, Ann Helene Bolstad:** Tradisjon om tryntyrken - stereotyper og identitet.
- 1992:22:27-43 **Drakos, Georg:** Kvinnan som inte ville överge sin leprasjuka man.
- 1992:22:45-59 **Christensen, Olav; Eriksen, Anne:** "De allermost andre". Tematiseringer av svart ikke-menneskelighet.
- 1992:22:61-66 **Selberg, Torunn:** "Så hyggeleg me hadde det i lag før TV'en kom". Om fjernsyn og nostalgi.
- 1992:22:67-81 **Djupedal, Knut:** På fjelltur inn i fortida. Jordskifte og kognitive kart.